

Natuurtoets KNVB Campus

25 oktober 2014

Zoon ecologie

Colofon

Titel	Natuurtoets KNVB Campus
Opdrachtgever	mRO
Uitvoerder	ZOON ECOLOGIE
Auteur	C.P.M. Zoon
Datum	25 oktober 2014

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen
tel: 0523-676.470 06-22682040
e-mail: info@zoon-ecologie.nl

Ervaring sinds 1980 met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland en met faunaonderzoek in Europa.

Vanaf 1986 is gewerkt aan vorming van natuurbeleid van overheden en effectbeoordeling van ruimtelijke plannen in Nederland.

Vanaf 1990 ervaring met mitigeren van autowegen, terreinbeheer en natuurontwikkeling.

Sinds 2010 natuurbegrazing met een eigen schaapskudde.



Inhoud

<u>1</u>	<u>INLEIDING</u>	<u>5</u>
1.1	AANLEIDING EN DOEL	5
1.2	LIGGING VAN HET TERREIN	5
1.3	HET PLAN	6
1.4	STATUS VAN HET GEBIED IN HET NATUURBELEID	10
<u>2</u>	<u>NOODZAAK VAN EEN NATUURTOETS</u>	<u>11</u>
2.1	TOETS IN HET KADER VAN GEBIEDSBESCHERMING	11
2.2	TOETS IN HET KADER VAN SOORTBESCHERMING	12
<u>3</u>	<u>NATUURWAARDEN</u>	<u>15</u>
3.1	ONDERZOEK	15
3.2	TOESTAND VAN DE NATUUR	15
3.3	BESTAANDE GEGEVENS VAN BESCHERMDE SOORTEN TOT 2009	11
3.4	AANGETROFFEN BESCHERMDE SOORTEN 2010- 2014	13
3.5	HET BELANG VAN HET TERREIN VOOR BESCHERMDE SOORTEN	16
3.6	HET BELANG VAN HET TERREIN VOOR BESCHERMDE GEBIEDEN	16
<u>4</u>	<u>EFFECTEN</u>	<u>17</u>
4.1	BALANS VAN WINST EN VERLIES VOOR NATUUR (“PLUSSEN EN MINNEN”)	17
4.3	EFFECTEN VAN HET PLAN OP BESCHERMDE GEBIEDEN	22
4.3.1	ALGEMEEN	22
4.3.2	TOETSING AAN HET NEE-TENZIJ PRINCIPE	22
<u>5</u>	<u>CONCLUSIES</u>	<u>29</u>
5.1	ALGEMEEN	29
5.2	MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGATIE VAN NEGATIEVE EFFECTEN	29
<u>6</u>	<u>AANBEVELINGEN</u>	<u>31</u>
6.1	NADER ONDERZOEK	31
6.2	ONTHEFFINGEN	31
<u>7</u>	<u>BRONNEN</u>	<u>33</u>
BIJLAGE 1	ACTIVITEITENPLAN KNVB CAMPUS, 19 NOVEMBER 2014	35

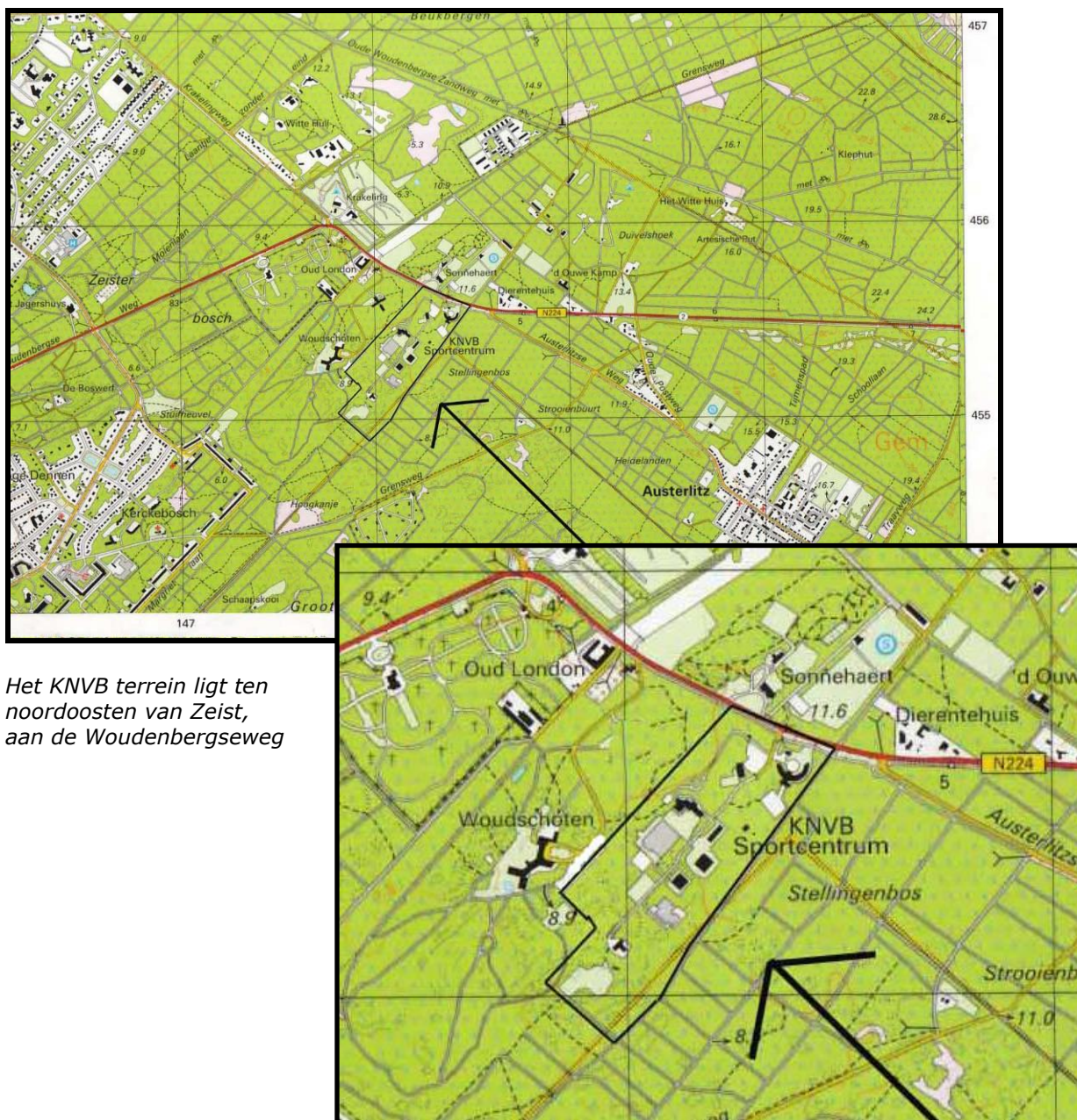
1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In 2010 is er een bestemmingsplan opgesteld voor de herinrichtingsplannen die de KNVB toen had. Van deze plannen is niets uitgevoerd. De KNVB heeft intussen sterk gewijzigde plannen uitgewerkt.

Hiervoor wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid. Omdat dit plan afwijkt van het plan in 2010, wordt een nieuwe toets op natuureffecten uitgevoerd. Sinds 2010 is er regelmatig ecologisch onderzoek uitgevoerd. De gegevens hieruit zijn meer dan voldoende om een plan te kunnen toetsen. Deze toets is daarom meer dan een quickscan. Het moet gezien worden als een volledig ecologisch onderzoek, op grond waarvan zonodig ontheffing aangevraagd kan worden in het kader van de Flora- en faunawet.

1.2 Ligging van het terrein



Het KNVB terrein ligt ten noordoosten van Zeist, aan de Woudenbergseweg

1.3 Het plan

In het gebouwencluster centraal op het terrein is men van plan een verdiept sportveld aan te leggen. Het veld wordt aangelegd ter plaatse van bestaand gazon, het bondshotel met parkeerplaatsen onder bomen en een gedeelte bos. De boszone tussen KNVB en Woudschoten wordt ter hoogte van het nieuwe veld iets smaller, maar ter hoogte van het huidige hotel wordt deze versterkt door bos aan te leggen. Verder zullen er in het hek met Woudschoten enkele wildpassages gemaakt worden achter het nieuwe speelveld, waar geen paden lopen.

Het souterrain van de sporthal aan het veld wordt met ca.10 meter naar het oosten uitgebreid. Het achterbalkon wordt ingericht als parkeerplaats. Daarvoor moet de toerit hiervan aangepast worden. Het tennisveld ten zuiden hiervan wordt omgezet in natuur.

De huidige boomrijke parkeerplaats bij het sporthotel wordt omgevormd tot een tuin, met beperkte natuurwaarden. Er wordt een nieuwe parkeerplaats aangelegd, die deels onder de tuin komt en deels verdiept daarachter ligt en om het sporthotel heen gekromd ligt, waardoor een natuurlijke bosopstand verloren gaat. De bestaande weg achterlangs het sporthotel wordt bebost voor zover deze niet door de parkeerplaats verdwijnt.



Op het open deel van deze parkeerplaats, dat op maaiveld ligt, zijn ca. 30-40 bomen voorzien. Voor elke boom wordt ca. een halve parkeerplek ingeleverd. Het gedeelte dat het verst het bos insteekt krijgt zo een boskarakter, zoals de huidige parkeerplaats ook heeft.

De staande bomen zijn niet geschikt om vrijgesteld te worden (windgevoelige volwassen grove den). Er wordt daarom met nieuwe bomen (beuk, grove den) begonnen.

Op de foto een impressie van de toekomstige sfeer op deze parkeerplaats.

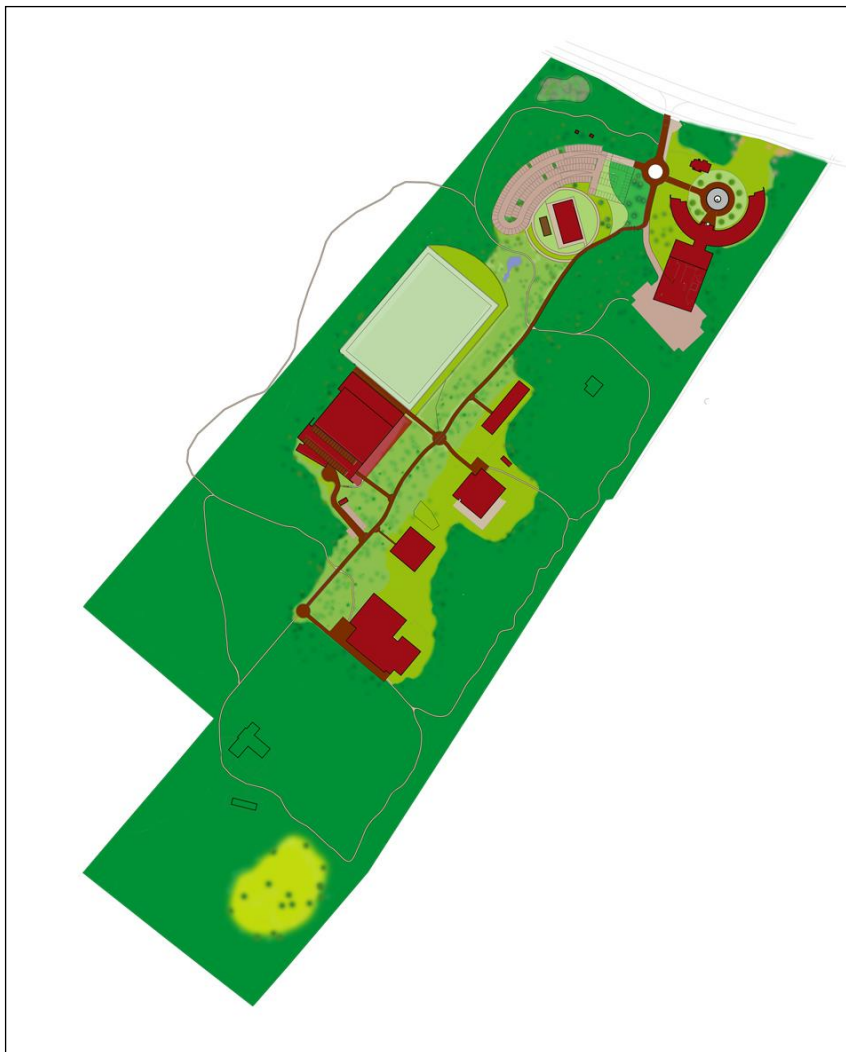
Het bondskantoor wordt uitgebreid met gebouwen boven de huidige verdiepte parkeerplaats. Daarbij gaat zeer weinig natuurlijk terrein verloren. De inrit van de verdiepte parkeerplaats wordt in de richting van het bondskantoor verlegd, ten koste van een klein stukje beukenbos. De huidige inrit wordt echter weer ingericht als bos.

De beheerderswoning met oprit midden in het oude beukenbos nabij het kantoor wordt verwijderd en het terrein bebost. Hierdoor wordt de natuurkwaliteit van dit bos versterkt.

Ook het seminargebouwtje en de schuur in het zuiden achter op het terrein worden verwijderd en het terrein bebost. Daardoor zal de rust in het zuiden sterk toenemen. Ten zuiden van deze gebouwtjes is een groot depotterrein, voor verzameling van snoeihout, houtsnippers en grond uit het terrein. Dit terrein was tot voor kort een heischraalgrasland met kaal zand (zie topografische kaart p.3). Deze depots worden omgezet in heide en schraalland. Hierdoor wordt de natuurkwaliteit van het zuiden hersteld.

Het bosgebied rondom de gebouwencluster is nu nagenoeg niet ontsloten. Er is vooral veel personenverkeer tussen de gebouwen via de centrale as. Er wordt een rondgaand bospad aangelegd met halfverharding, dat het gehele jaar door geschikt is als hardlooprouten. Hierdoor zal de rust in het omliggende bos overdag iets afnemen. Deze route wordt echter niet verlicht, zodat in de avond geen verstoring optreedt. Omdat de boszone tussen het nieuwe speelveld en het hek van Woudschoten smaller wordt en deze zone van belang is voor de uitwisseling van dieren, is een nieuw extra pad daar zeer ongewenst. Dit deel van de route kan beter over een bestaand pad op Woudschoten lopen.

In het concept werd het pad gekoppeld aan de centrale functies. Het liep in de omgeving van deze functies.



In het inrichtingsplan is het pad zoveel mogelijk naar de buitenkant van het terrein gelegd. Los van de centrale functies. Wellicht was het idee dat het daarmee geheel "in bos" komt te liggen. Langs de gehele oostgrens ligt echter direct buiten het hek een openbaar zandpad. Een pad vlakbij de oostgrens, zal langs de oostkant dus vlak naast dat zandpad liggen. Dit komt het speciale karakter niet ten goede. Koppeling aan de centrale gebouwen zoals in het concept is veel minder verstorend voor de bossen.

Het plan op hoofdlijnen (mRO, oktober 2014)

Om dit plan mogelijk te maken is het volgende bestemmingsplan opgesteld.



voorontwerp bestemmingsplan KNVB Campus, januari 2014

In overleg met diverse partijen, is gebleken dat het noodzakelijk is deze bestemmingen aan te passen, om de balans van winst en verlies van natuur in evenwicht te krijgen.

Het vlak "Groen" achter de sporthal ter plaatse van het op te ruimen tennisveld zal met de bestemming "Bos" beter als natuur beschermd zijn. Het vlak tussen het nieuwe verdiepte veld en het sporthotel is oud bos en kan in stand blijven. Daarom is handhaving van de huidige bestemming "Bos" aan te bevelen. Naast de benaming van de hoofdbestemming zijn de bestemmingsregels van belang. Met goede boombeschermende regels kan deze nieuwe natuur ook met een Groenbestemming verzekerd worden.



Voorstel voor aanpassen groenbestemming naar een bosbestemming

Het (vast te stellen) bestemmingsplan is daarop aangepast (zie navolgende afbeelding). De voornoemde gebieden zijn in de bestemming Bos opgenomen. De running track kan niet in het zuidelijke bosgebied en aan de westzijde tussen Woudschoten en de KNVB worden gerealiseerd.



Voorstel vast te stellen bestemmingsplan KNVB Campus, oktober 2014

1.4 Status van het gebied in het natuurbeleid

Het KNVB terrein ligt geheel in de Ecologische Hoofdstructuur.

Het definitieve plan moet vanwege de ligging in de EHS getoetst worden aan het Nee-Tenzij beleid van de provincie. Het definitieve plan zal ook getoetst moeten worden aan de Flora- en Faunawet.

Het terrein ligt buiten de bebouwde kom. De bosopstanden vallen daardoor onder de Boswet. Voor bosverwijdering moet daarom gerekend worden op herplantplicht (oppervlakte verdwenen bos).

Er liggen geen Natura 2000 gebieden in de directe omgeving.

2 NOODZAAK VAN EEN NATUURTOETS

2.1 Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan, dient onderzocht te worden of er negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden of Beschermde Natuurmonumenten. Deze doelstellingen zijn geformuleerd als populaties van soorten en habitats.

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan in de EHS, geldt het principe "Nee-tenzij", waarvoor de provincie Utrecht in het kader van de provinciale structuurvisie een toetsingsschema opgesteld heeft (Utrecht, 2014).

Ingrepen binnen de EHS zijn niet toegestaan, als zij een significant negatief effect hebben op het functioneren van die EHS (de wezenlijke waarden en kenmerken van de natuurdoelen en natuurkwaliteit).

De beoordeling van het effect vindt plaats op basis van het "schema significante aantasting", van de Provincie Utrecht.

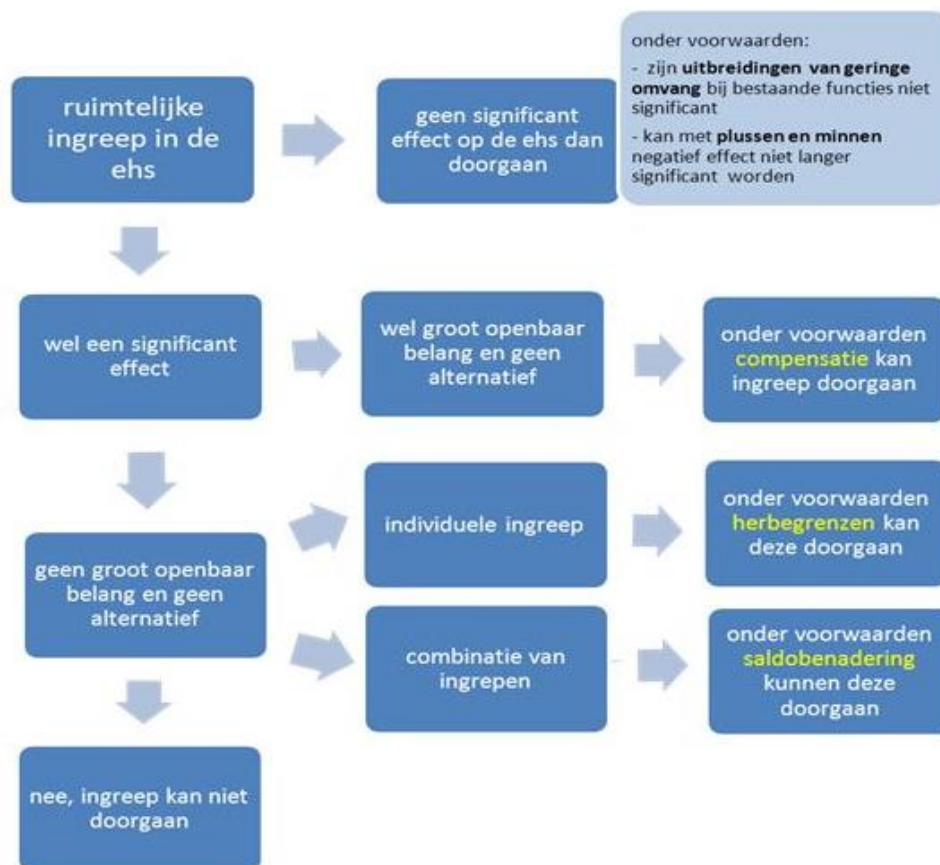
Er zijn vier hoofdaspecten aangewezen die bepalen welke waarden en kenmerken binnen de EHS als wezenlijk voor de natuurwaarde en natuurkwaliteit moeten worden aangemerkt:

- A. Functioneren van het actuele en/of beoogde ecosysteem/natuurdoeltype;
- B. Eenheid of de omvang;
- C. De aanwezigheid van bijzondere planten- en diersoorten;
- D. Verbindingen in of tussen natuurgebieden (tussen gebieden: ecologische verbindingzones).

Ontwikkelingen van geringe omvang hebben geen significante gevolgen voor de natuurwaarden. Bij ontwikkelingen kunnen binnen één plan positieve en negatieve ingrepen tegen elkaar opwegen (door plussen en minnen), waardoor het effect niet significant is.

Ontwikkelingen met significante gevolgen kunnen wel doorgaan als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (het tenzij):

1. Als het gaat om een ontwikkeling die een groot openbaar belang dient, waarvoor geen reële alternatieven zijn;
De negatieve effecten moeten dan zoveel mogelijk beperkt worden en de resterende effecten moeten worden gecompenseerd.
2. Als herbegrenzing van de EHS mogelijk is.
3. Als er een saldobenadering wordt toegepast, waarbij meerdere ontwikkelingen in één plan worden opgepakt, die samen een meerwaarde voor natuur opleveren.



Het toetsingsschema van het "nee-tenzij" beleid van de provincie Utrecht

2.2 Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of vaste verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt altijd en overall, waar beschermde soorten voorkomen.

In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).

Tabel 2 Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Tabel 3 Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan **alle** volgende criteria:

- én - er sprake is van een in de wet genoemd belang
- én - er geen alternatieven zijn
- én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort

Voor soorten uit Habitatrichtlijn bijlage IV (alle in tabel 3) is alleen ontheffing voor een **ruimtelijke ontwikkeling** mogelijk bij een dringende reden van openbaar belang.

Voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels en alle in tabel 3) is geen ontheffing bij **ruimtelijke ontwikkeling** mogelijk, ook niet bij een dringende reden van openbaar belang.

Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten

Van alle vogelsoorten zijn de bewoonde nesten tijdens het broedseizoen beschermd.

Daarboven zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd, als deze:

- het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen - (cat. 1);
- honkvaste koloniebroeders zijn - (cat. 2);
- honkvaste niet-koloniebroeders zijn - (cat. 3);
- zelf geen nest maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren - (cat. 4).

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor soorten van Habitatrichtlijn bijlage IV en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels) dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt en de ecologische functionaliteit niet in gevaar komt. Overtreding van de Flora- en faunawet wordt zo voorkomen. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ goedgekeurd kan worden.

Ook onbeschermde soorten mogen niet onnodig moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet).

Zorgplicht soortbescherming

Voor alle soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora – en Faunawet).

Dit houdt in dat de ingreep op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat de schade aan soorten zoveel mogelijk beperkt wordt.

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Vaak is hiervoor deskundige begeleiding nodig bij de uitvoering van het plan.

Rode lijst van bedreigde soorten

Soorten zijn opgenomen in de rode lijsten, omdat ze kwetsbaar zijn. Verstoring en vernietiging van leefgebied en individuen heeft bij deze soorten mogelijk eerder gevolgen voor het duurzaam voortbestaan van populaties, dan bij soorten die niet kwetsbaar zijn.

De rode lijsten hebben een signaalfunctie en zijn geen wettelijk toetskader.

3 NATUURWAARDEN

3.1 Onderzoek

Op de volgende data in de periode 2010- 2014 is het plangebied bezocht (gerangschikt volgens seizoen):

datum	tijd	doel	weer	dekking	methode
13 april 2013	21:30- 22:00	Vleermuizen en uilen	Droog, zacht	geheel	Geluid bosuilen en sonardetectie vleermuizen
23 mei 2013	11:00- 12:00	Terreinsituatie en reptielen	droog	geheel	zicht
3 juni 2013	04:15- 05:00	vleermuizen	droog	Geheel	Sonardetectie en zicht vleermuizen
12 juni 2014	09:00-11:00	Terreinsituatie, flora, reptielen	droog	Rond ingrepen	looprout
24 juni 2014	07:00- 09:00	Flora en eekhoorn, reptielen	Droog na regen	Rond de ingrepen	looprout
25 juni 2011	04:30- 05:30	Vleermuizen en broedvogels	Droog	Geheel	Sonardetectie en zicht. vleermuizen. Geluid vogels
8 juli 2014	04:30-05:30	Vleermuizen, vogels	Droog, warm	Rond ingrepen	Sonardetectie, zicht, geluid vleermuizen en vogels
28 juli 2011	04:00- 05:30	Vleermuizen , en broedvogels	droog	geheel	Sonardetectie, zicht, geluid vogels en vleermuizen
24 aug 2010	12:00- 13:00	Reptielen en terreinsituatie	droog	Sporthotel e.o.	zicht
18 sept 2010	20:30- 22:30	Vleermuizen en uilen	droog	Geheel	Parende vleermuizen; Geluid bosuilen
22 sept 2010	12:00- 13:00	reptielen	droog	geheel	zicht

Het gebied waar de ingrepen plaatsvinden is bij elk bezoek doorkruist. Bij onderzoek in ochtend- en avondschemering is voldoende tijd onderzocht om in- en uitvliegende vleermuizen, zwermende vleermuizen en roepende vogels waar te nemen. De omstandigheden voor het waarnemen van reptielen waren meestal goed.

3.2 Toestand van de natuur

In 2007 is een begroeiingskaart gemaakt (Zoon, 2009). Deze behoefde tot nu toe geen vernieuwing. In het noorden komen vooral loofbossen (beukenbossen) voor op een vlak terrein (spoelzandvlakte) en in het zuiden vooral grove dennebos en schraalland op een reliëfrijk terrein (voormalig stuifzand). Verder is aangegeven welke delen een natuurlijke begroeiing hebben en (de overige delen hebben intensief parkbeheer).

De bosopstanden zijn merendeels vrij oud.

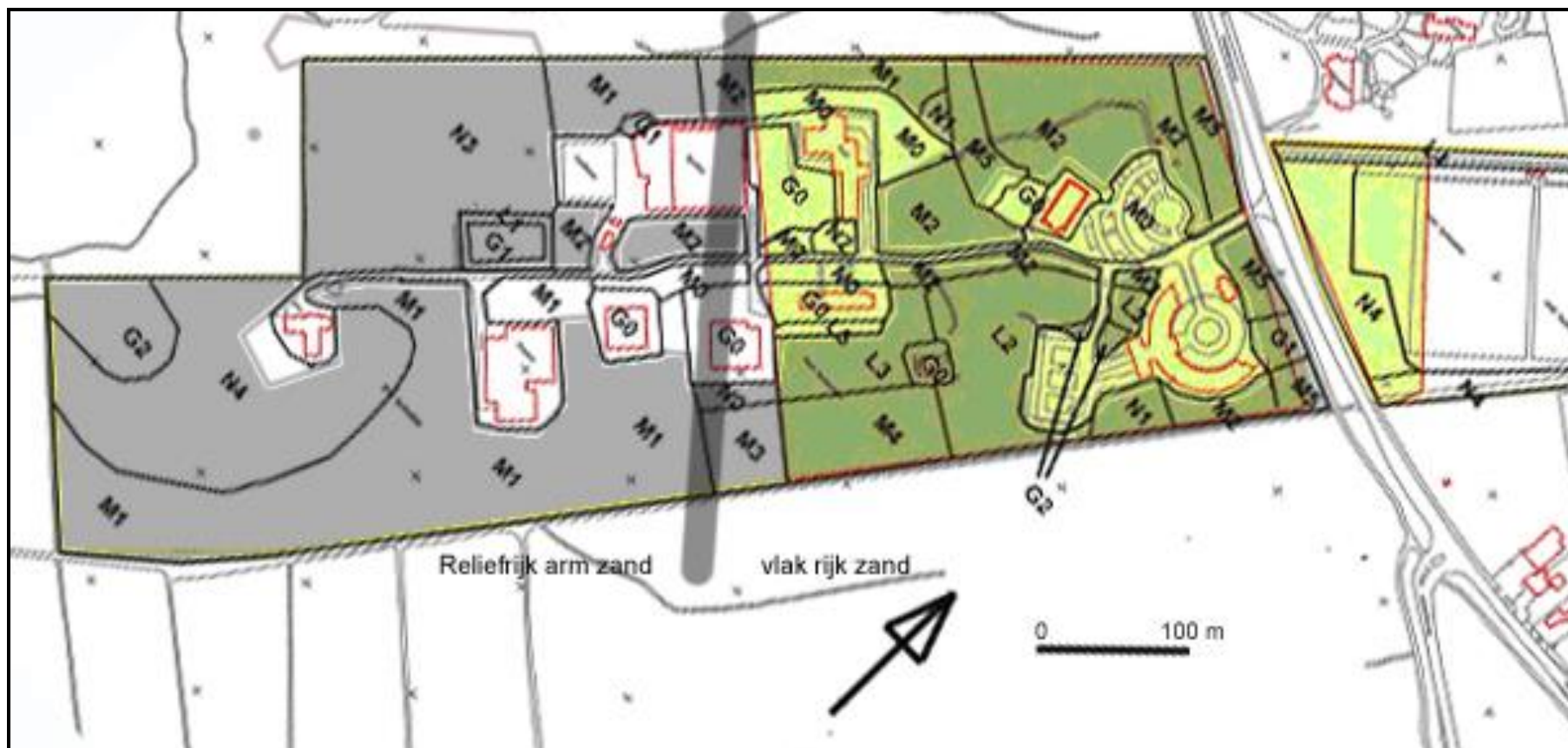
Waardevolle opstanden vormen de oude loofbossen en gemengde bossen met bijzondere flora, een goede vegetatiestructuur en veel holenbroedende vogels in het noorden (L2, L3 en L5; M2, M3 en M5).

Daarnaast komen vliegdenbossen voor, dennen op schraalland, met soorten van heide en stuifzand (N3) en verspreid kleine oppervlakten met schraalland (G1 en G2).

De overige begroeiing bestaat uit twee groepen bossen.

De ene groep zijn natuurlijke terreinen met donkere naaldbossen , bossen van grove den en Amerikaanse eik met bijzonder weinig structuur, die in 2013 sterk gedund zijn en vanaf nu zich ontwikkelen tot waardevolle bosopstanden zoals bovengenoemd. Deze groep heeft vooral potentiële natuurwaarde als bos en strategische waarde door de ligging tussen natuurlijke bossen .

Daarnaast zijn er de intensief beheerde, halfverharde en gemaaide terreinen met coniferen en oude bomen. Deze vertegenwoordigen een lagere ecologische waarde en hebben vooral esthetische waarde ("bosbeeld"). Dit type ligt vooral tussen en rond de gebouwen.



Begroeiing anno 2007 (Zoon, 2009). De gele ondergrond betekent niets

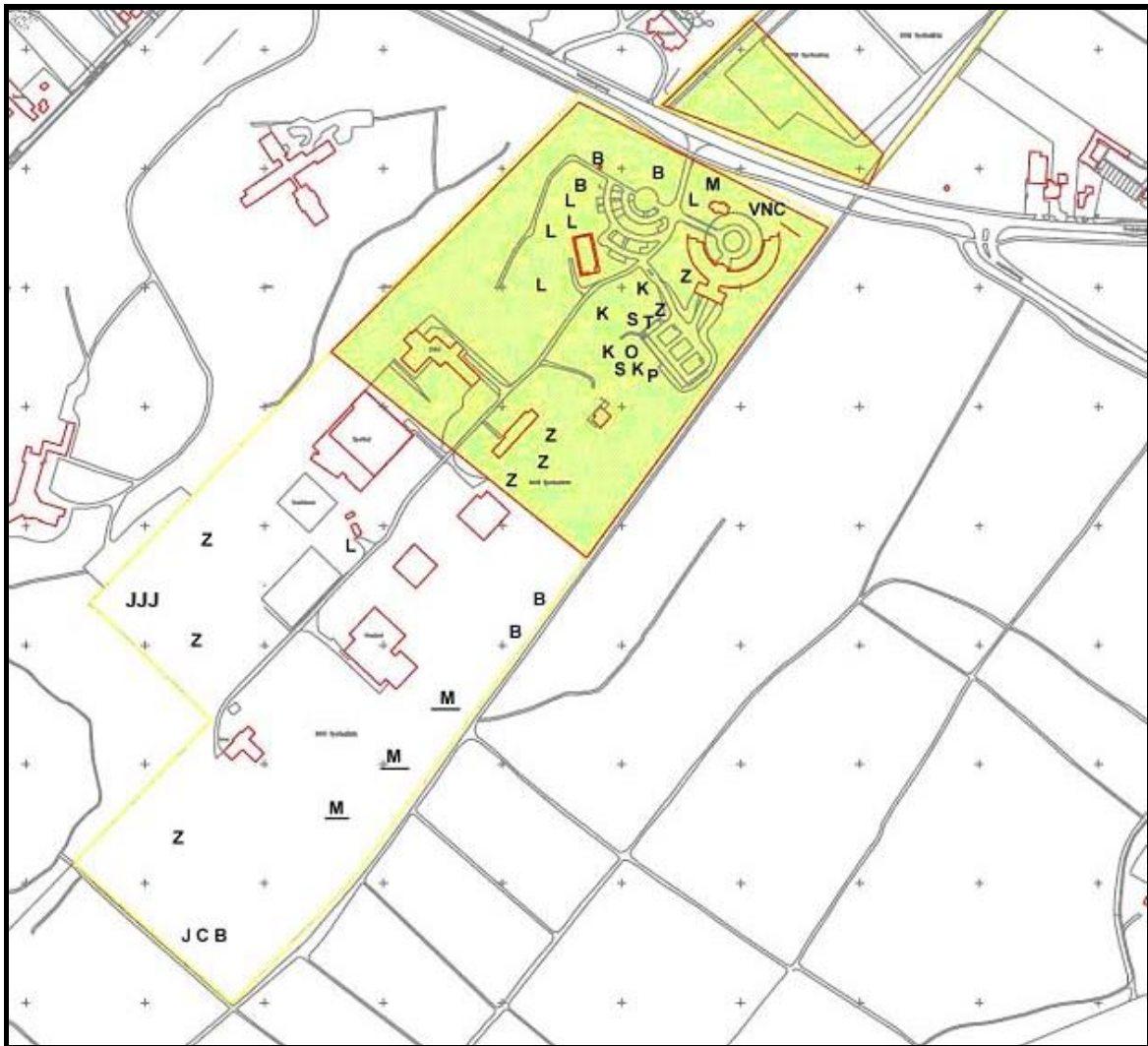
Overgang vlak naar reliëfrijk		Terreinen met een natuurlijke begroeiing	
<u>G. Graslanden</u>	L3. Oud eikenbos	N3. Grove den oud met schraalland	M3. Eik, Grove den en Beuk oud
G0. Gazon	L4. Amerikaanse eik oud (laan)	N4. Grove den oud met weinig ondergroei	M4. Middeloud Douglasspar met enkele Eik (donker)
G1. Schraalland	L5. Oud eikenbos met Rhododendron		M5. Gemengd bos met Rhododendron
G2. Schraalland met jonge bomen			
<u>L. Loofbossen</u>	<u>N. Naaldbossen</u>	<u>M. Gemengde bossen</u>	
L0. Loofbos met gemaaid bodem	N0. Grove den oud met gemaaid bodem	M0. Gemengd oud bos met halfverharding of gazon	
L1. Jonge loofhoutaanplant	N1. Jong donker naaldbos	M1. Grove den / Amerikaanse eik oud; structuurarm	
L2. Oud beukenbos	N2. Jong coniferenbos	M2. Grove den / Beuk/ Amerik. eik oud; structuurrijk	

3.3 Bestaande gegevens van beschermde soorten tot 2009

Soort	Habitatrichtlijn	Flora- en faunawet	Rode lijst (NL)	Oranje lijst (U)
Groene specht		3	kwetsbaar	Potentieel bedreigd
Alle overige broedvogels		3	-	-
Gewone dwergvleermuis	Bijlage 4	3		
Rosse vleermuis	Bijlage 4	3	kwetsbaar	
Laatvlieger	Bijlage 4	3	kwetsbaar	
baardvleermuis	Bijlage 4	3		
Boommarter		3	kwetsbaar	Potentieel bedreigd
Vos		1		
Konijn		1		
Ree		1		
Eekhoorn		2		
Zandhagedis	Bijlage 4	3	kwetsbaar	Sterk bedreigd
Hazelworm		3	kwetsbaar	Potentieel bedreigd
Levendbarende hagedis		2		Potentieel bedreigd
Rode bosmier		1		
Verfbrem			bedreigd	
Jeneverbes		2	Gevoelig	gevoelig
Brede wespenorchis		1		
Borstelgras			gevoelig	aandachtssoort
Valse salie				gevoelig
Zwarte toorts				gevoelig

Bron: Zoon, 2009 en vd Brandhof, 2007

In onderstaande figuur wordt het voorkomen van de bijzondere flora in 2007 - 2009 weergegeven. De verspreiding van planten verandert niet zo snel. Soms laat een plantensoort zich na jaren opeens weer op een groeiplek zien.



Bijzondere flora in 2007 (Zoon, 2009; aangevuld uit v.d. Brand, 2007)

Soorten van heide en schraalland

Z	Zandzegge
J	Jeneverbes
C	Struikheide
B	Blauwe bosbes
V	Verfbrem
N	Borstelgras
T	Zwarte toorts

Soorten van oude bossen

M	Kussentjesmos
K	Boskortsteel
L	Lelietje der dalen
S	Valse salie
P	Veelbloemige Salomonszegel
O	Brede wespenorchis

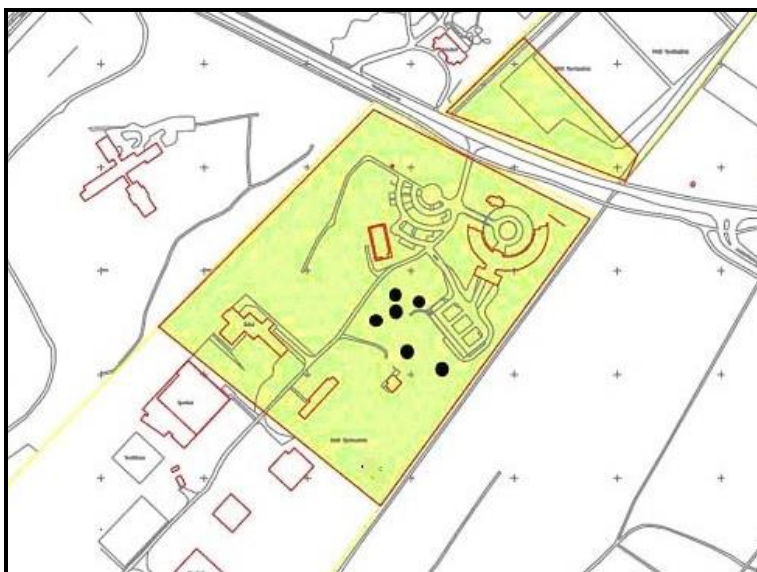
3.4 Aangetroffen beschermde soorten 2010- 2014

soort	Tabel Flora- en faunawet	Habitat-richtlijn bijl. IV	Rode lijst Nederland	Oranje lijst Utrecht	Jaarrond beschermd	Functie plangebied
Bosuil	3				-	Jachtgebied
Havik	3				ja	jachtgebied
Groene specht	3		kwetsbaar	Potentieel bedreigd		broedgebied
Gewone dwergvleermuis	3	ja	-	-		Jachtgebied, verblijfplaats en paargebied
Gewone grootoorvleermuis	3	Ja				jachtgebied
Laatvlieger	3	Ja	Kwetsbaar			jachtgebied
Baardvleermuis	3	ja				jachtgebied
Brede wespenorchis	1					Groeiplaats in bosranden
Bevertjes			kwetsbaar	bedreigd		Groeiplaats in schraalland
Jeneverbes	2		gevoelig	gevoelig		Groeiplaatsen in open dennenbos
Valse salie				gevoelig		Groeiplaats in oud beukenbos
Zwarte toorts				gevoelig		Groeiplaats in jong bos en bosranden

Broedvogels

Zwarte kraai	Zwarte mees
Merel	Pimpelmees
Zwartkop	Koolmees
Roodborst	Winterkoning
Boomklever	Grote bonte specht
Vink	Groene specht
Boomkruiper	Zanglijster
Vlaamse gaai	Kauw

De Bosuil is diverse malen gehoord, maar altijd op afstand van het KNVB terrein. In het voorjaar zijn nooit piepende jongen gehoord. Een broedgeval is dus nooit vastgesteld. Het plangebied is voor de bosuil daarom alleen jachtgebied. De Groene specht broedt in het oude beukenbos, waar voldoende holten zijn. Er werden geen broedvogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De beheerder van Woudschoten meldt in 2014 het broeden van de Havik op dat naburig terrein, waardoor het KNVB bosgebied vanzelfsprekend tot het jachtgebied van deze havik behoort.



Bomen met holten die in 2014 nog aanwezig zijn. De Groene specht (en andere hollenbroeders) is voor het broeden afhankelijk van deze bomen.

Zoogdieren

Er is een kleine verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis in het bondshotel vastgesteld (zwermen van enkele dieren in 2011 en 2014). Mannetjes van de Gewone dwergvleermuis met baltsroep zijn in de nazomer aangetroffen rond het bondshotel en rond het sporthotel.

Verblijfplaatsen van (andere soorten) vleermuizen in holle bomen zijn niet vastgesteld. Deze soorten (Gewone grootoorvleermuis, Baardvleermuis) werden wel jagend of op route aangetroffen. Er zijn diverse bezoeken waarop helemaal geen vleermuizen werden waargenomen, ondanks de gunstige omstandigheden. Dit wijst op een lage dichtheid en waarschijnlijk geringe beschikbaarheid van voedsel in dit zeer droge gebied.

Nesten van de eekhoorn zijn de laatste jaren niet gevonden. Het voedselaanbod is hier ook zeer laag.

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen, ondanks het geschikte terrein en de geschikte waarnemingsomstandigheden bij alle veldbezoeken overdag.

Insecten

Er zijn geen beschermde soorten insecten waargenomen.

Flora

In een stukje schraalland bij het hoofdkantoor, waar in 2007 Verfbrem en Borstelgras groeide, stonden in 2014 veel Bevertjes. Verfbrem en Borstelgras werden niet meer aangetroffen. De overige plantensoorten (zoals Zandblauwtje) waren in 2013 nog wel aanwezig.

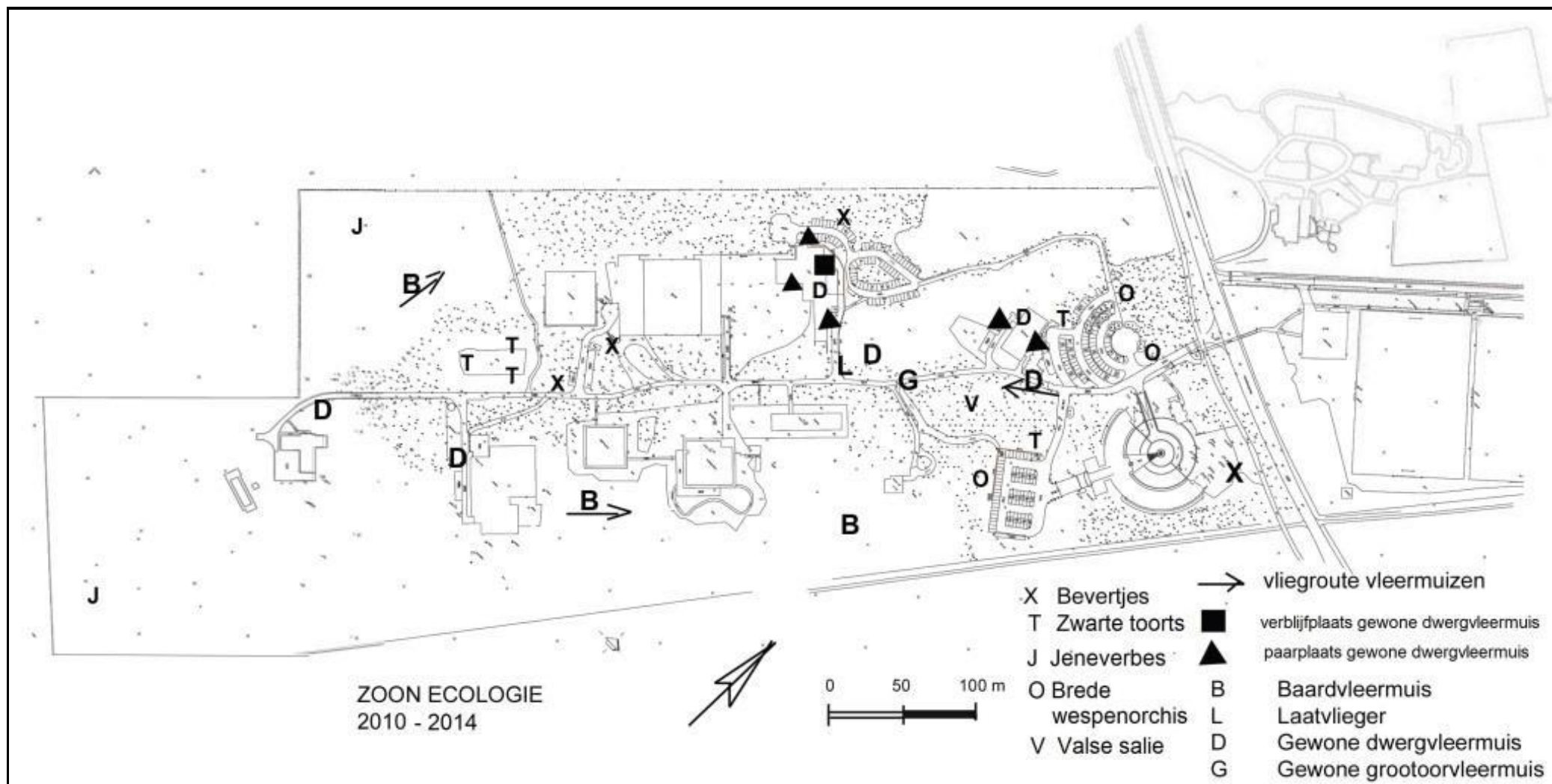
Brede wespenorchis en Zwarte toorts groeien nog steeds in de randen van het bos bij het hoofdkantoor en de noordelijke parkeerplaats.

Zwarte toorts groeit in 2014 ook grote aantallen in de bosranden rond het graslandje ten zuiden van de sporthal.

Bevertjes groeien in grote aantallen in de schraallandjes in de bosranden ten zuiden van de sporthal en ten westen van het hoofdkantoor.

Valse salie groeit nog steeds in het centrale beukenbos.

Jeneverbes groeit nog steeds in de zuidelijke open bossen.



Waarnemingen van beschermde soorten in 2010 - 2014

3.5 Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Het KNVB terrein is op dit moment van belang als leefgebied voor flora en fauna van heide en schraalland in het zuidelijk deel en als leefgebied voor flora en fauna van oude bossen in het noordelijk deel.

Het is onderdeel van een belangrijk verbindingsgebied voor soorten van bossen en heide, tussen gebieden ten noorden (Krakeling en Sonnehaert) en ten zuiden van de Woudenbergseweg (Woudschoten/KNVB en Heidestein).

3.6 Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

De volgende habitats komen voor op het terrein met hun betekenis voor de Ecologische Hoofdstructuur "Utrechtse Heuvelrug".

Oud beukenbos	Zeer belangrijk en zeldzaam op de EHS Utrechtse Heuvelrug.
Oud gemengd bos	Belangrijk voor de EHS Utrechtse Heuvelrug. Potentie om tot oud loofbos te ontwikkelen. Van groot belang voor de fauna van bosgebieden.
Schraalland	Zeer belangrijk en zeldzaam op de EHS Utrechtse Heuvelrug. Van groot belang voor zeldzame flora en fauna van heidegebieden
Schraalland met jong bos	Belangrijk voor de EHS Utrechtse Heuvelrug. Potentie om tot waardevol schraalland of natuurbos te ontwikkelen. Van belang voor flora en fauna van zowel bossen als van heiden.
Oud naaldbos met schraalland	Belangrijk voor de EHS Utrechtse Heuvelrug. Potentie om tot waardevol schraalland of oud bos te ontwikkelen. Van belang voor flora en fauna van zowel bossen als van heiden.

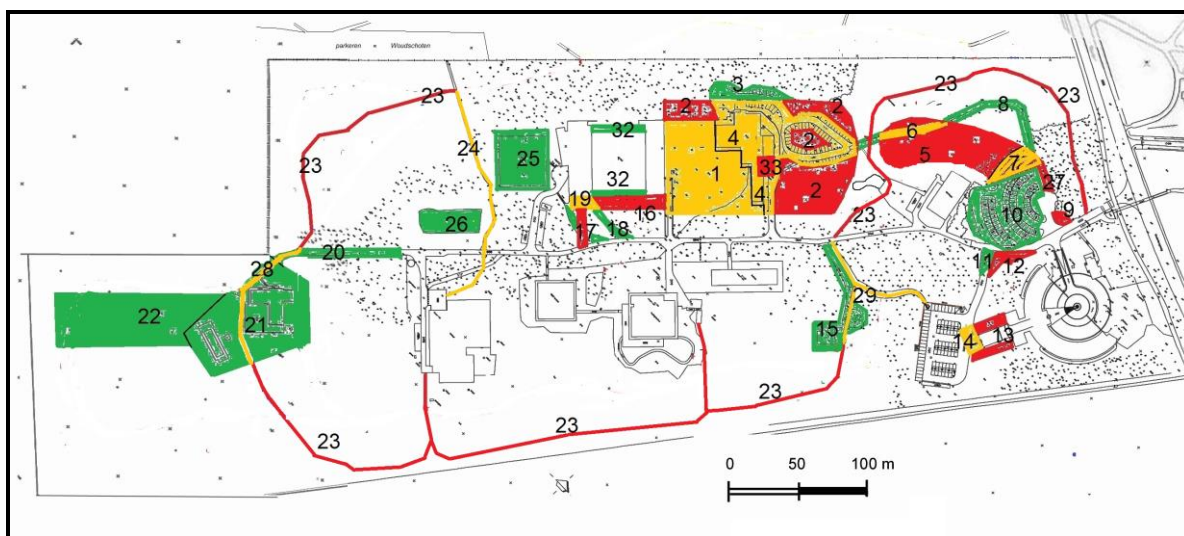
Door de aanwezigheid van deze habitats draagt het KNVB terrein bij aan de regionale verbinding tussen het noorden en het zuiden van de Utrechtse Heuvelrug.

4 EFFECTEN

4.1 Balans van winst en verlies voor natuur ("plussen en minnen")

Van het bestemmingsplan KNVB 2010 en het plan KNVB Sportcentrum 2010 is niets uitgevoerd. Het Bestemmingsplan dat tot 2010 geldig was, was zo oud, dat het niet geschikt is om de huidige feitelijke situatie te vergelijken met de beoogde situatie na uitvoering van het plan KNVB Campus. Er ligt nu een geheel nieuw inrichtingsplan voor. Het is daarom realistisch om de balans van natuur nu opnieuw op te maken. In overleg met de provincie Utrecht is besloten de ecologische toets van het plan KNVB Campus te baseren op de vergelijking met de werkelijke situatie in 2014, zoals het plan 2010 vergeleken werd met de situatie in 2010.

Voordat de effecten op de natuur goed in beeld gebracht kunnen worden, is het nodig om duidelijk te hebben tot welke veranderingen de ingrepen zullen leiden.



Beoogde ingrepen uit het inrichtingsplan die positief, negatief of neutraal voor de natuurwaarde zijn.



Negatief voor natuur



Positief voor natuur



Neutraal voor natuur

In bovenstaande figuur worden alle ingrepen weergegeven, die vanaf nu plaats zullen vinden. De verandering wordt weergegeven. Dit zegt nog niets over de grootte van het positieve of negatieve effect.

In deze toetsing is ervan uitgegaan dat de aanpassingen van de bestemmingen bos en groen uitgevoerd worden, of dat er goede regels komen voor boombescherming.

Een deel van de ingrepen behelst natuurontwikkeling op plaatsen waar nu intensieve functies (seminargebouw, beheerderswoning, tennisbaan, wegen en parkeerplaatsen) liggen. Er zijn ook ingrepen die de natuurwaarde van terreinen verhogen, bijvoorbeeld door verwijderen van recreatief gebruik of verwijderen van parkeren uit bos of ontwikkeling van natuurlijk grasland op een parkeerplaats. Dat moet als positief voor natuur opgevat worden.

Andere ingrepen zoals de uitbreiding van de sporthal, de aanleg van het verdiepte veld ter plaatse van bestaand bos, het verleggen van de parkeerplaats en zijn inrit ten koste van bestaand bos en de uitbreiding van het bondskantoor, houden in dat bestaande natuur verdwijnt (negatief). De nieuwe functie kan natuurwaarde hebben, maar die is doorgaans lager dan de oude (bomen op nieuwe parkeerplaats i.p.v. bestaand bos). Verandering van het gebruik kan ook voor een lagere natuurwaarde zorgen, zoals het aanleggen van het trimroute over een bestaand pad.

Tenslotte zijn er ingrepen, waarbij functies met een zeer lage tot geen natuurwaarde (gazon, weg en hotel) vervangen worden door een andere functies met even lage natuurwaarde (sportveld, parkeerplaats). Deze functies, dragen niet bij aan de kenmerkende waarden van de Ecologische Hoofdstructuur waar ze in liggen. Zij kunnen geaccepteerd worden, als de negatieve effecten ervan niet groter zijn dan die van de oude functies en de actuele natuurwaarden niet significant aangetast worden ("beleid ingesloten functies").

Verlies/winst van oppervlakte natuur (kwantitatief en absoluut) is niet zonder meer vergelijkbaar met verlies/winst van natuurkwaliteit (kwalitatief en relatief). De kwalitatieve effecten worden beschreven bij de soorten waarop ze effect hebben.

Balans in areaal van natuur

a. Winst: nieuwe natuur op bestaande functies als sport, verkeer, parkeren en gebouwen.

			Positief voor:
3. bos i.p.v. parkeerplaatsen achter bondshotel	0,05	ha	bosfauna
8. bos i.p.v. weg naar bosparkeren bij bondshotel	0,02	ha	bosfauna
11. bos i.p.v. inrit parkeerplaats bondskantoor	0,02	ha	bosflora
15. bos i.p.v. beheerderswoning in bos met toerit	0,09	ha	bosflora en -fauna
18. bos i.p.v. inritten sporthal	0,02	ha	bos/heide flora/fauna
20. pad i.p.v. weg naar seminargebouw	0,05	ha	heide flora/fauna
21. natuur i.p.v. Seminargebouw met omgeving	0,55	ha	heide flora/fauna
25. natuur i.p.v. tennisveld achter sporthal	0,20	ha	heide flora/fauna
26. natuur i.p.v. gazon ten zuiden van tennisveld	0,07	ha	heide flora/fauna
Totaal	1,07	ha	

b. Verlies: sport, parkeren, verkeer en gebouwen op bestaande natuur

			Negatief voor:
2. aanleg verdiept veld in bos	0,35	ha	bosfauna
5. aanleg parkeerplaats in bos	0,30	ha	bosfauna
9. entree parkeerplaats i.p.v. schraalland	0,01	ha	schraallandflora
12. inrit parkeerplaats bondskantoor	0,02	ha	bosflora
13. uitbreiding bondskantoor i.p.v. jong bos	0,04	ha	schraallandflora
16. uitbreiding sporthal in bos	0,05	ha	bos flora/fauna
17. nieuwe inrit sporthal i.p.v. bos	0,01	ha	bos flora/fauna
23. 1200 m nieuwe running track (2 m breed)	0,24	ha	bos/heide flora/fauna
27. aanleg parkeren i.p.v. bos	0,02	ha	bosfauna
Totaal	1,04	ha	

c. Neutraal: ingrepen waarbij intensieve functies vervangen worden door andere intensieve functies (geen effect op natuurareaal of natuurkwaliteit).

1. verdiept sportveld i.p.v. verdiept gazon
4. verdiept sportveld i.p.v. bondshotel, wegen en parkeren
6. parkeren met bomen i.p.v. weg tussen bomen
7. park op dak i.p.v. parkeren met bomen
14. uitbreiding bondskantoor i.p.v. verhard parkeren
19. uitbreiding souterrain sporthal i.p.v. verharde inrit
- 24, 28 en 29. Running track i.p.v. bestaand pad/weg

Balans van verlies en winst in natuurareaal (a – b) = ca. + 0,03 ha

Balans in kwaliteit van natuur

De volgende ingrepen hebben een positief, negatief of neutraal effect op de kwaliteit van natuurwaarden:

d. Vergroting van de natuurwaarde:

- 5. nieuwe parkeerplaats sporthotel beplanten met bomen
- 10. parkeren met bomen bij sporthotel omvormen tot park
- 22. opruimen depots ten zuiden van seminargebouw
- 23. toename bijzondere bosrandflora in berm running track
- 32. scheppen van verblijfplaatsen vleermuizen in sporthal

e. Afname van de natuurwaarde:

- 33. verlies vleermuisverblijfplaats bondshotel door sloop
- 23. nieuwe storing langs nieuwe running track

f. Tenslotte zijn ook kwalitatief neutrale ingrepen aan te wijzen:

24, 28, 29. Effect van running track op nu al veel gebruikte paden

Een belangrijk kwalitatief effect is het verlies van de **vleermuisverblijfplaats** in het bondshotel. De blijvende sporthal in de directe omgeving heeft een vergelijkbare bouw, zodat een vervangende verblijfplaats in dat gebouw aangeboden kan worden. Sloop van het hotel (33) kan ook alleen doorgaan als de vleermuizen een andere verblijfplaats (32) gaan gebruiken, dat is: als het gebied zijn ecologische functie voor de vleermuizen behoudt.

De vermindering van natuurkwaliteit wordt verder grotendeels door de **nieuwe running track** bepaald. Daarom is besloten om de track niet door het uiterste zuiden te leggen, daar waar door andere ingrepen de natuurwaarde juist sterk vergroot wordt. Daardoor is het negatieve effect sterk beperkt.

Conclusie balans van plussen en minnen

De vermindering van natuurkwaliteit wordt grotendeels bepaald door het verdiepte veld en de parkeerplaats. De nu voorliggende variant is echter al een optimalisering wat natuureffect betreft. Verdere winst is bij deze ingrepen niet meer te behalen (Zoon, 2013). Ontwikkeling van nieuwe natuur door bestaande intensieve functies te verwijderen brengt de balans qua oppervlakte weer in evenwicht.

Een vleermuisverblijfplaats wordt vervangen en de effecten van een nieuwe route worden sterk beperkt, waardoor de balans qua kwaliteit redelijk in evenwicht is.

4.2 Effecten van het plan op beschermde soorten

Algemeen

In deze paragraaf wordt ook verwezen naar de ingreepnummers uit de bovenstaande figuur.

Doordat de verwijdering van natuur vooral gepland is in het reliëfarme loofbosgedeelte nabij de Woudenbergseweg, zijn de negatieve effecten op soorten van oudere bossen het grootst. De invloed van ingrepen op soorten is niet overal hetzelfde, maar hangt af van de plek waar dat gebeurt. Daarover is het volgende te zeggen:

De ingrepen in het centrum van het terrein hebben minder impact dan ingrepen in de periferie van het terrein. Het centrale deel wordt al verstoord en versnipperd door ontsluitingen en gebouwen en een intensief parkbeheer (geen ondergroei), terwijl de periferie zeer rustig en natuurlijk is.

De verwijdering van bos voor de aanleg van het nieuwe parkeerterrein (5) achter het sporthotel (periferie) heeft daarom een grotere negatieve invloed dan het verwijderen van bos voor het speelveld nabij de centrale as (2).

Het opnemen van bomen op dit nieuwe parkeerterrein (5) in de periferie heeft dan ook relatief veel positief effect.

Ingrepen in reeds versnipperde bosgebiedjes hebben minder invloed dan ingrepen in bosgebieden die nog onversnipperd zijn. In de laatste kunnen meer soorten leefgebieden hebben.

Het verlies van kleine stukken natuurlijk gebied tussen de gebouwen in het centrum heeft daarom geen significante negatieve invloed op beschermde soorten (2, 9, 12, 13, 16, 17, 19), temeer, omdat er in die omgeving ook weer nieuwe biotopen ontstaan (10, 11, 18).

De aanleg van nieuwe natuur in de periferie van het terrein heeft een groot positief effect op beschermde soorten. Het betekent versterking van gebieden die al het meest kansrijk zijn om als leefgebied te fungeren. Zij zijn rustig, hebben sterke relaties met de omgeving en zijn weinig versnipperd.

Omvormen naar natuur van het tennisveld (25) en het grasveldje (26) achter de sporthal, die direct grenzen aan een onversnipperd bosgebied in de periferie, heeft een daarom een sterk positief effect op soorten van bos en zandige heide, biotopen die nu al rondom dit terrein voorkomen. Ook het geheel verwijderen van het seminargebouw en een schuur in het zuiden (21), het opruimen van hout- en blad-depots in het schrale zuiden(22) en de sloop van de beheerderswoning in het oosten (15) heeft grote positieve invloed op soorten van heide, zand en open bossen.

Broedvogels

De Groene specht wordt in zijn preferente broedgebied, het oude loofbos, slechts beperkt beïnvloed. Door het verwijderen van de beheerderswoning verbetert zijn leefgebied (15), maar door de nieuwe running track (23) neemt de verstoring in zijn leefgebied iets toe. In het zuiden komen er betere voedselgebieden (insectenrijke schraallandbiotopen) en wordt het gebied niet verstoord door de running track. Hierdoor is sprake van een positief effect.

De trimroute rondom het terrein heeft een negatief effect op het leefgebied van dagvogels (zoals de havik) langs deze route. Door langs de westkant geen track aan te leggen wordt de Havik die op Woudschoten broedt minder gestoord. Er blijft dan alleen het effect de rest van de route op andere vogels (23)

Omdat verlichting in de avond achterwege blijft, heeft deze route (23) geen enkel effect op het jachtgebied van uilen (bosuil), die vooral in het donker actief zijn.

Zoogdieren

Een deel van het bestaande jachtgebied van de boommarter verdwijnt met bos (2 en 5) of wordt verzwakt door verstoring langs de track (23). Er komt echter veel nieuw jachtgebied bij (3, 8, 20, 21, 25 en 26). Bestaand geschikt gebied voor verblijfplaatsen (het oude beukenbos) wordt versterkt (15) en verzwakt (23). Het totaal effect is positief.

Door de sloop van het bondshotel (33) verdwijnt een groepsverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze blijkt niet elk jaar in het gebouw aanwezig, omdat er veel alternatieve plekken in de omgeving zijn voor zulk een verblijfplaats. Het gaat ook niet om een voortplantingsverblijfplaats, maar om een zomerverblijfplaats van een groep mannetjes. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn echter strikt beschermd. In de sporthal, met vergelijkbare architectuur, worden bestaande ruimten toegankelijk gemaakt voor deze vleermuizen (32). Het effect is daardoor neutraal. Bij de sloop van de beheerderswoning (15) en het seminargebouw (21) worden geen vleermuizen geraakt. Er komen al jarenlang geen vleermuizen in deze gebouwen voor, hoewel het seminargebouw daar wel geschikt voor is. Hier is geen effect op vleermuizen. Het teruggeven van deze terreinen aan de natuur is een positief effect op het jachtgebied van vleermuizen. De onverlichte running track heeft geen invloed op vleermuizen. Het totaal effect op vleermuizen is ongeveer neutraal.

De aanleg van de running track heeft mogelijk negatieve effecten op schemering actieve zoogdieren, zoals de ree. Huidig onbetreden bosgebied, dat als rustgebied kan dienen, worden doorsneden. Om die reden wordt er ook geen track aangelegd langs de westkant. Daar wordt immers de uitwisseling van reewild over de grens met Woudschoten bevorderd, waarvoor rust nodig is. Door de track niet in het zuiden te maken, zal er geen effect in dat gebied optreden. Negatieve effecten op deze groep zoogdieren worden daardoor beperkt.

Reptielen

De Hazelworm worden negatief beïnvloed, waar delen van zijn habitat verdwijnen (ouder bos). De Hazelworm leeft op de grens van oud bos en tuinen/parken, een situatie die in de noordelijke helft vooral voorkomt. Natuurontwikkeling in dit noordelijk deel (3, 15) en het midden (25, 26) is dan ook vooral voor deze soort weer gunstig.

Bij de aanleg van het speelveld (1, 2, en 4) ontstaat tijdelijk veel kaal zand (zowel in het werk als in eventuele depots). Dat vormt zeer aantrekkelijk habitat voor levendbarende hagedis en zandhagedis, die in de omgeving voorkomen. Deze zijn nu nauwelijks op de plek van het speelveld aanwezig (nu: gazon en gebouw). Tijdens de werkzaamheden kunnen reptielen echter het werk intrekken en vervolgens in gevaar komen. Dat zal vooral vanuit het westen (Woudschoten) gebeuren. Als er adequate maatregelen worden genomen, kunnen negatieve effecten tijdens de aanleg voorkomen worden. Na realisatie zijn er veel plekken met nieuw zandig reliëf gecreëerd (21, 22, 25, 26). Dit is duurzaam positief.

De running track zal daar waar deze nieuw is (23) een negatief effect hebben op de dagactieve reptielen. De verstoring zal echter beperkt blijven tot de eerste meters uit het pad. Het effect van de route blijft echter negatief. Een grote reductie van dit effect is geboekt door de track in het open zuiden niet aan te leggen. In dat gebied komen de meeste reptielen voor.

Insecten

De geschiktheid van het huidige terrein voor insecten is matig. Er is weinig open zand (waar veel bijzondere insecten zouden kunnen leven). Door het plan ontstaan er diverse nieuwe zandige natuurplekken, waar de bijzondere insectenfauna van open zand positief op zal reageren (21, 22, 25, 26). Insecten worden niet beïnvloed door de running track (23). Het overall effect op bijzondere insecten zal positief zijn.

Flora

De aanleg van het nieuwe park ter plaatse van de huidige parkeerplaats (10) bij het sporthotel en op het dek van de parkeerkelder (7), heeft weinig betekenis voor beschermde diersoorten. Mogelijk kunnen er wel kansen ontstaan voor schraallandplanten, mits het beheerd wordt als onbemest natuurgrasland, vergelijkbaar met het stukje tussen bondskantoor en Woudenbergseweg (zeldzame heischrale flora).

Schraallandflora krijgt op de diverse nieuwe zandige plekken in het zuiden veel nieuwe groeiplaatsen.

Langs de running track ontstaan nieuwe groeiplaatsen voor beschermde planten van schraalland. Het materiaal gebruikt als halfverharding levert mineralen die verzuring tegengaan. Gecombineerd met de verhoogde dynamiek (betreding) en meer lichtinval ontstaan er veel gunstige groeiplaatsen voor bijzondere planten van oud bos, heide en schraalland.

In totaal is het effect op flora neutraal tot positief.

4.3 Effecten van het plan op beschermde gebieden

4.3.1 Algemeen

De aanleg van nieuwe natuur en verbeteren van natuurkwaliteit weegt op tegen het verlies van bestaande natuur en verminderen van de kwaliteit.

Met name de aanleg van het nieuwe parkeerterrein (5) en het speelveld (2) in bestaand bos, samen met een nieuwe running track (23), heeft in het noorden een negatief effect, omdat daardoor toename van versnippering in het noordelijk deel van het terrein optreedt. Doordat het parkeerterrein (5) gedraaid en weer met bomen beplant zal worden, terwijl het oudste bos versterkt wordt (15) blijven deze effecten echter beperkt.

De aanleg van nieuwe natuur in de periferie, met name in het zuiden en westen, zorgt er daarentegen voor dat de verbindende functie van het KNVB terrein in groter ecologisch verband in tact kan blijven en een sterker natuurgebied in het zuiden ontstaat.

Voor de afweging in de EHS is toetsing aan het Nee-tenzij principe nodig.

4.3.2 Toetsing aan het Nee-Tenzij principe

Algemeen

Binnen de EHS staat het behoud en ontwikkeling van een samenhangend stelsel van natuur- en landschapswaarden centraal.

Op basis van onderzoek, waarin de actuele en potentiële waarden in beeld zijn gebracht, in relatie tot het functioneren van de EHS in een groter verband, wordt bepaald of sprake is van significante aantasting.

Het veldonderzoek naar natuurwaarden is in 2007 en 2010-2014 uitgevoerd (zie eerste deel van dit rapport). Waarde-aanduidingen zijn gebaseerd op provinciale gegevens (indien beschikbaar) en anders op de veldonderzoeken.

Toetsing significantie

De toetsing of ingrepen significant zijn, vindt plaats aan de hand van de hiervoor genoemde toetsingscriteria:

- A. Functioneren van het actuele en/of beoogde ecosysteem/natuurdoeltype;
- B. Eenheid of de omvang;
- C. De aanwezigheid van bijzondere planten- en diersoorten;
- D. Verbindingen tussen natuurgebieden (ecologische verbindingzones) of in natuurgebieden (foerageerroutes).

A. Worden zones met actueel bijzondere ecologische kwaliteit aangetast?

1. Worden gebieden met "goede" of "uitstekende" natuurwaarde aangetast?

De enige gegevens hierover komen uit de onderzoeken op het terrein zoals weergegeven in dit rapport. Op grond van de samenstelling van de vegetatie moet hier de conclusie zijn dat de natuurwaarden "matig" tot "goed" zijn.

Door uitbreiding van de parkeerplaats wordt bos met goede natuurwaarde aangetast (*M2. Grove den/Beuk/Amerik. eik; oud en structuurrijk*). Deze aantasting is ca. 0,33 ha en van belang, omdat het hier gaat om bos van goede kwaliteit.

Voor aanleg van het speelveld en taluds gaan enkele stukken bos met goede natuurkwaliteit verloren (*M2 gemengd bos*). Een totaal van ca. 0,35 ha.

In het midden en zuiden van het gebied worden aanzienlijke oppervlakten nieuwe natuur ontwikkeld (21, 25) ter grootte van 0,75 ha.

Door uitbreiding van het hoofdkantoor gaat een klein stukje terrein met goede natuurwaarde verloren (*G2 schraalland met jonge bomen*). De omvang hiervan is ca. 0,02 ha en het ligt centraal tussen de gebouwen.

Uit het onderzoek komt naar voren dat het beukenbos met de bijhorende bosflora in het plangebied (L2) een terrein is met goede natuurwaarde. Daarvan gaat ca. 0,02 ha in de rand bij het bondskantoor verloren (12), maar wordt 0,11 ha opnieuw ontwikkeld op grotere afstand van het kantoor (11 en 15). De goede natuurwaarde wordt verder verhoogd.

De running track verstoort delen van het terrein, waardoor terreinen met goede natuurwaarde achteruit gaan.

In het zuiden van het terrein worden vooral goede natuurwaarden (heide en schraalland) hersteld (22).

Samenvattend kun je zeggen dat bosterreinen met goede natuurwaarde in het noorden worden aangetast en verkleind, maar dat in het midden en zuiden terreinen met goede natuurwaarde worden verbeterd en ontwikkeld. ***Er is evenwicht tussen aantasting en verbetering van terreinen met goede natuurwaarde.***

2. Worden oude boskernen van de categorie "zeer waardevol" of "bijzonder waardevol" aangetast?

Er zijn door de provincie geen oude boskernen aangeduid in het plangebied. Het beukenbos in het plangebied (L2) is oud bos met de bijhorende bosflora. Dit bos kan als "zeer waardevol oud bos" gezien worden, vanwege de aanwezigheid van kenmerkende kruiden. Het wordt door de plannen voor 0,02 ha in de rand aangetast (12). Dit is een gering deel van het bos, dat ook nog in het centrum nabij het bondskantoor ligt.

Door het verwijderen van de beheerderswoning midden in dit bos (15) en bebossen van de oude inrit (11) wordt 0,11 ha van dit oude beukenbos sterker. De nieuwe running track maakt in dit bos gebruik van een bestaand pad en heeft daardoor nauwelijks negatief effect.

Een zeer waardevolle oude boskern wordt door het plan verbeterd.

3. Worden zones met potentieel bijzondere ecologische kwaliteit aangetast?

Wordt de ontwikkeling van natuurdoelen gefrustreerd?

De mogelijkheden voor ontwikkeling van de voor deze omgeving aangewezen doeltypen op KNVB terrein, zien er als volgt uit:

Ontwikkelingsmogelijkheden op KNVB terrein

natuurdoeltype	code	Belang voor EHS	locatie	Kansen nu	Kansen straks
Droog bos	N15.02	groot	Zuiden	matig	goed
droge heide	N07.01	groot	Zuiden	matig	Goed
stuifzand	N07.02	groot	Zuiden	matig	goed
Droog schraalland	N11.01	groot	verspreid	redelijk	goed
Droog productiebos met natuurwaarde	N16.01	matig	verspreid	goed	goed

Door de plannen van de KNVB worden de mogelijkheden voor het verder ontwikkelen van de natuurdoeltypen droog bos, droge heide, stuifzand en droog schraalland sterk verbeterd. De verbeteringen zijn ook strategisch gunstig gelegen, in de periferie van het zuidelijk deel en aansluitend bij vergelijkbare terreinen buiten het KNVB terrein. De meest belangrijke terreinen (het zuiden) worden versterkt, terwijl de minst belangrijke terreinen (de verspreide bossen in het centrum) verder versnipperd en verstoord worden. Vernietiging van enkele goede bosdelen in het centrum is bij de uitvoering van de plannen niet te voorkomen. **Ontwikkeling van natuurdoeltypen wordt gestimuleerd.**

B. Wordt aaneengeslotenheid en robuustheid aangetast?

Wordt een gebied verkleind of versnipperd?

Door de geplande ontwikkelingen van de KNVB wordt het gebied vooral in het reeds gefragmenteerde centrum verder versnipperd. Dat geldt vooral voor de bossen door de uitbreiding van de parkeerplaats (5). De verkleining van bos door aanleg van het speelveld (2) ligt meer centraal en is minder versnipperend.

Door echter de bosstrook aan de westzijde van het plangebied te ontzien, daar een rustgebied met uitwisselingspoorten te maken, wordt de eenheid en samenhang met Woudschoten versterkt.

Door het weghalen van intensief gebruik in het zuiden wordt ook een versnippering in dat deel geheel weggenomen, waardoor gevoelige heide- en schraalland-levensgemeenschappen hun samenhang met gelijke biotopen op Heidestein en Woudschoten behouden en terugkrijgen. Door de beoogde running track in het zuiden niet aan te leggen wordt deze nieuw gewonnen robuustheid nauwelijks aangetast.

De samenhang in de kwetsbare west-corridor en het kwetsbare zuiden wordt verbeterd. In het versnipperde centrum neemt versnippering van bosrestanten toe. De eenheid en robuustheid wordt daardoor niet aangetast.

C. Worden bijzondere soorten bedreigd?

1. Zijn er negatieve gevolgen voor beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora - en Faunawet?

Het leefgebied/jachtgebied van de hazelworm, groene specht, bosuil, havik, boommarter en vleermuizen (tabel 3) en eekhoorn (tabel 2) in gemengd bos wordt verkleind door de aanleg van de parkeerplaats (5) en het speelveld (1,2,4). De aanleg van de running track (23) verstoort de kwaliteit van het leefgebied. Deze effecten zijn aanzienlijk, maar wegen op tegen de vergroting van het leefgebied door natuurontwikkeling (15, 20, 21, 22, 25, 26).

Het leefgebied van de zandhagedis (tabel 3), levendbarende hagedis en jeneverbes (tabel 2) wordt door het plan vergroot door de teruggave van terreinen aan de natuur (21, 22).

Voor de bestaande vleermuisverblijfplaats in het bondshotel, die verdwijnt, worden alternatieven aangeboden, die naar verwachting door de dwergvleermuizen in gebruik genomen zullen worden.

De negatieve effecten op zwaar beschermde soorten wegen op tegen de positieve effecten.

2. Zijn er negatieve gevolgen voor soorten van de Rode lijst of Oranje lijst, die "bedreigd", "ernstig bedreigd" of "bijna verdwenen" zijn?

De volgende soorten van heide en schraalland die op de rode of oranje lijst als bedreigd staan komen voor:

Soort	rode lijst NL	oranje lijst Utrecht
Zandhagedis	--	ernstig bedreigd
Verfbrem	bedreigd	---
Bevertjes	--	bedreigd

Verfbrem en Bevertjes groeien in een gebied dat niet aangetast wordt – de open ruimte tussen Woudenbergseweg en het bondskantoor en stukjes schraalland ten zuiden van de sporthal- of door het plan verbeterd worden (bosrand ten westen van het speelveld). Daardoor blijft het habitat van deze bijzondere flora van droog schraalland behouden. Door ontwikkeling van schraalland in het zuiden van het KNVB terrein komen daar ook meer mogelijkheden beschikbaar.

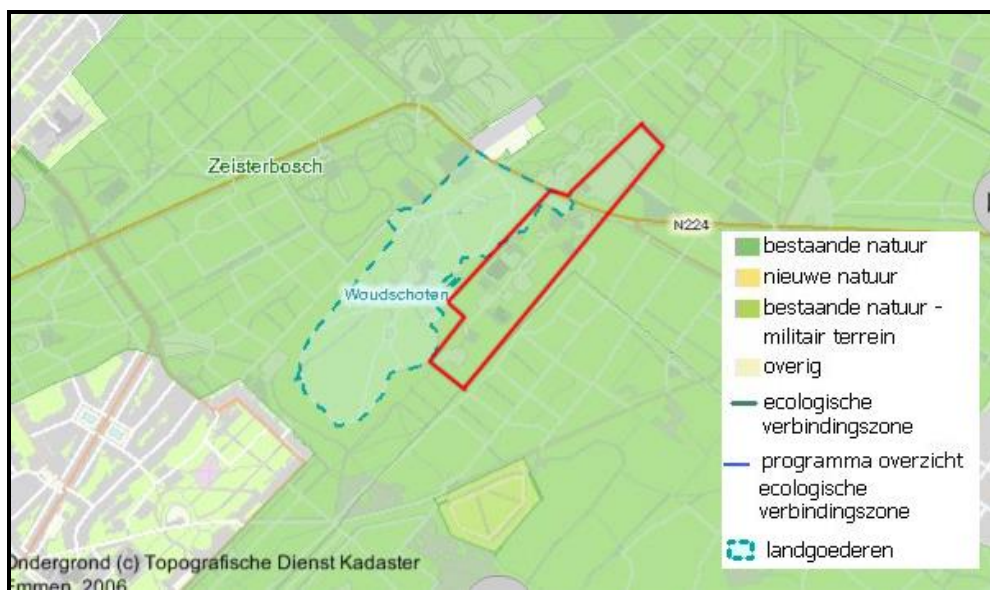
De Zandhagedis (alleen te verwachten in het zuiden van het terrein), krijgt door het stoppen van de intensieve recreatie in dit deel (21) een verbeterd leefgebied. Doordat de trimroute niet door het zuiden wordt gelegd, is dit positieve effect onverminderd goed.

Er is sprake van een positief effect op soorten van de rode lijst en oranje lijst.

D. Komen essentiële verbindingen in gevaar?

1. Wordt een verbindingszone tussen kerngebieden van de EHS belemmerd?

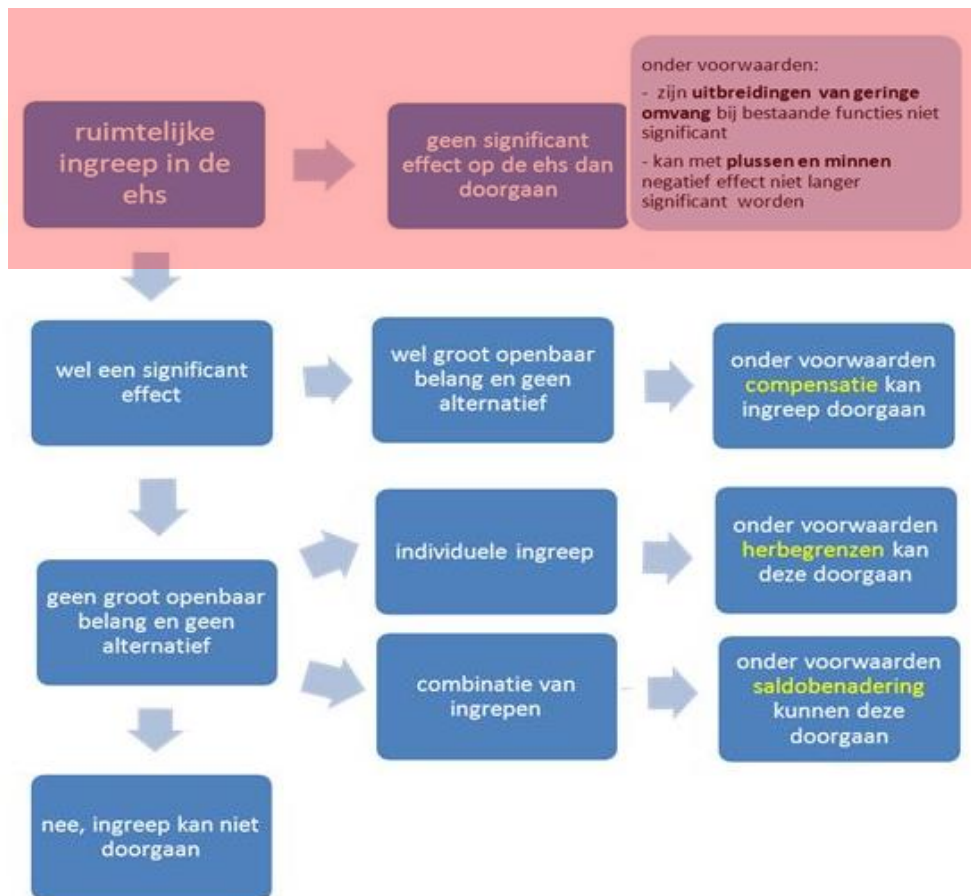
Er is in dit gebied geen sprake van een ecologische verbindingszone; het gebied is integraal als bestaande natuur binnen de EHS aangewezen.



2. Worden foerageerroutes en migratieroutes in de EHS belemmerd of erger?

Door de plannen blijft de natuurlijke corridor van Krakeling naar Heidestein voor dieren en planten van bos en heide langs de westgrens van KNVB behouden. Zo wordt er in de corridor geen extra pad aangelegd en wordt verstoring vanuit het speelveld (licht en geluid) gemitigeerd. Door de draaiing van de parkeerplaats wordt de breedte van deze bosstrook langs de westgrens intact gehouden. ***Er is geen effect op een belangrijke migratieroute.***

Conclusie van de nee-tenzij toets



Toetsingsschema EHS provincie Utrecht

Door het plan worden zowel natuur aangetast als nieuwe natuur ontwikkeld ("plussen en minnen"). Enkele ingrepen zijn zeer klein van omvang en vinden plaats naast gebouwen of verharding. Op geen enkel punt is sprake van een significant negatief effect. Er kan dus geconcludeerd worden dat de voorgestane inrichting mogelijk is onder voorwaarde dat de "plussen" gegarandeerd worden door de initiatiefnemer (KNVB).

5 CONCLUSIES

5.1 Algemeen

Op geen enkel punt is sprake van een significant negatief effect op wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

Het plan heeft positieve en negatieve effecten op de natuur. De ingrepen zijn als totaal niet negatief.

De verwijdering van enkele snippers natuur (totaal ca. 0,15 ha) voor uitbreiding van het hoofdkantoor, het veranderen van de inrit van de parkeerplaats en uitbreiding van de sporthal, is niet significant en is in balans met de aanleg van kleine snippers natuur in de omgeving.

De verwijdering van ca. 1 ha bos met meer of minder natuurwaarde voor aanleg van het speelveld, de parkeerplaats en de running track, is qua omvang wel substantieel, maar weegt op tegen ontwikkeling van nieuwe natuur van ca. 1 ha op het KNVB terrein.

Kwaliteitsvermindering vindt op sommige terreinen plaats, met name als gevolg van de running track. Daar staat kwaliteitsverbetering in het zuiden tegenover.

Een strategisch belangrijke waarde, de natuurcorridor langs de westgrens, kan behouden blijven, mits de juiste maatregelen genomen worden (reliëf, beplanting, rust en openingen in het grenshek).

5.2 Mogelijkheden voor mitigatie van negatieve effecten

Noodzakelijke keuzes

Op eenvoudige wijze kan het plan qua invloed op de natuur in balans komen. Als deze maatregelen echter niet geregeld kunnen worden, zal het plan significant negatief zijn voor de Ecologische Hoofdstructuur en kan het alleen doorgaan als er een groot openbaar belang bij is, alternatieven ontbreken en negatieve effecten gecompenseerd worden. Het gaat met name om de volgende zaken:

Behoud en ontwikkeling westelijke boscorridor

Omdat tussen speelveld en Woudschotenhok na realisatie slechts 25 m bos ligt, is het gewenst om verstoring vanuit het veld te dempen door een kunstmatig duin met boombeplanting. Dit kan met grond uit de uitgraving opgeworpen worden, aansluitend aan het hoge duin naast de sporthal. Op dit punt gaat het vlakke noorden over in het reliëfrijke zuiden. Deze natuurlijke grens wordt dan iets naar het noorden verlegd.

Als de verlichting van het veld afgeschermd en gericht wordt, kan lichtverstoring van de boszone ten westen van het veld voorkomen worden.

Er is geen ruimte voor een running track door deze bosstrook. Dat zou teveel verstoren. Deze kan hier daarom niet aangelegd worden.

Behoud vleermuisverblijfsfunctie

Omdat het bondshotel gesloopt zal worden, verdwijnt ook de aanwezige vleermuisverblijfplaats. In de directe nabijheid is de sporthal het enige gebouw met vergelijkbare architectuur en hoogte. Aan dit gebouw kunnen aanwezige holle ruimtes toegankelijk gemaakt te worden voor dwergvleermuizen (zijgevels die aan bos grenzen). Het aanbrengen van een koloniekast, wat vaker toegepast wordt, is hier ongewenst, omdat het pand een rijksmonument is.

Geen running track door het zuiden

Het is noodzakelijk om de running track al voor het stille zuiden af te laten buigen naar het westen. De gecreëerde natuurwinst in dat schrale zuiden kan daardoor geheel behouden blijven.

Mitigatie tijdens de aanlegfase

Verzachting van negatieve effecten tijdens de aanleg dient door adequate werkmethoden, beschreven in het activiteitenplan verzekerd te worden. Daarbij dient bijvoorbeeld voorkomen te worden dat reptielen de bouwput in trekken. Ook kwetsbare perioden van broedvogels bij het kappen, van reptielen bij het bouwrijp maken en van vleermuizen bij het slopen van het bondshotel, behoeven aandacht.

6 AANBEVELINGEN

6.1 Nader onderzoek

Nader onderzoek is alleen nodig om de werkzaamheden te begeleiden. Het dient er voor te zorgen dat er geen beschermde soorten sneuvelen bij de aanleg. Voor het uitvoeren van bovenstaande toets waren de verzamelde gegevens van soorten voldoende.

6.2 Ontheffingen

Op 1 maart 2011 is een ontheffing verleend voor enkele ingrepen die ook in dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden. Deze ontheffing had een geldigheid tot 1 januari 2014 (FF75C2010-0425A). Er was ontheffing voor gewone dwergvleermuis, hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis en voor slopen, ontgraven en kappen.

Er dient voor de beoogde werkzaamheden opnieuw ontheffing aangevraagd te worden voor deze soorten.

Aangezien de nieuwe plannen in hun aard overeenkomen met de oude plannen, mag verwacht worden dat er ontheffing verleend zal worden (onder voorwaarden).

De werkzaamheden en de te nemen maatregelen om effecten te voorkomen/verzachten, dienen bij de aanvraag beschreven te worden in een activiteitenplan.

7 BRONNEN

Brandhof, P.M van den, 2007. Uitbreiding parkeerterrein Conferentiecentrum Woudschoten en de EHS. Toetsing van de voorgenomen ontwikkeling aan het "Nee, tenzij"-regime. Rapport 07-261. EcoGroen Advies, Zwolle.

Dienst Regelingen, 2011. Ontheffing FF/75C/2010/0425A.

Ministerie van LNV. 2004. Besluit rode lijsten (alle soortgroepen).

Ministerie van LNV, 2009. Besluit nieuwe rode lijsten (enkele soortgroepen)

Natuurloket, 2007. Globaal rapport van de omgeving van het KNVB terrein; www.natuurloket.nl

Provincie Utrecht, 2002. Werkdocument soortenbeleid. Onderdeel Flora (oranje lijsten)

Provincie Utrecht, 1998. Werkdocument soortenbeleid. Onderdeel Fauna (oranje lijsten)

Provincie Utrecht, 2014. Partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013- 2018.

Provincie Utrecht, 2014. Toetsingsstructuur Nee- tenzij.

Zoon, C.P.M., 2009. Natuurtoets KNVB. Bijlage 4 bij: mRO, Ruimtelijke onderbouwing sportcentrum KNVB.

Zoon, 2010. Activiteitenplan KNVB bij aanvraag ontheffing FFW.

Zoon Ecologie, 2013. Gevolgen voor de natuur van nieuw sportveld, uitbreiding bondskantoor en bosroute, op het KNVB complex in Zeist

Zoon Ecologie, 2014. Activiteitenplan voor KNVB Campus 2014

Bijlage 1 Activiteitenplan KNVB Campus, 19 november 2014

Activiteitenplan ontwikkeling KNVB Campus 2014

Bijlage bij ontheffingsaanvraag art. 75 Flora- en faunawet

19 nov 2014

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen

tel: 0523-676.470 06-22682040

e-mail: info@zoon-ecologie.nl

Ervaring sinds 1980 met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland en met faunaonderzoek in Europa.

Vanaf 1986 is gewerkt aan vorming van natuurbeleid van overheden en effectbeoordeling van ruimtelijke plannen in Nederland.

Vanaf 1990 ervaring met mitigeren van autowegen, terreinbeheer en natuurontwikkeling.

Sinds 2010 natuurbegrazing met een eigen schaapskudde.

Inhoud

A. Adres van de ingreep.....	4
B. De ingreep bestaat uit:	4
C. De locatie	6
D. Wijze van uitvoering.....	7
E. Doel en belang van de ingreep.	14
F. Planning van de ingreep.....	14
G. Deskundige.....	14
H. Korte termijn effecten.....	15
I. Lange termijn effecten.....	15
J. Verantwoording van de effectstudie	15
K. Vergunningen.	15
L. Huidig gebruik.....	16
M. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden	16
N. Beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied	16
O. Beschrijving van de wijze van verzamelen van verspreidingsinformatie.....	16
P. Maatregelen om schade aan soorten te voorkomen of te verminderen.....	17
Q. Herstel van onvermijdelijke schade	17
R. Tijdstip en plaats van mitigerende maatregelen.	17
S. Alternatieven en redenen waarom deze niet gebruikt worden	17
T. Beschrijving van het zorgvuldig handelen	17
U. Beschrijving van dwingende redenen van openbaar belang.	17

A. Adres van de ingreep

De ingreep vindt plaats op het KNVB bondsterrein:
Woudenbergseweg 56-58
3707 HX Zeist

B. De ingreep bestaat uit:

Slopen van gebouwen

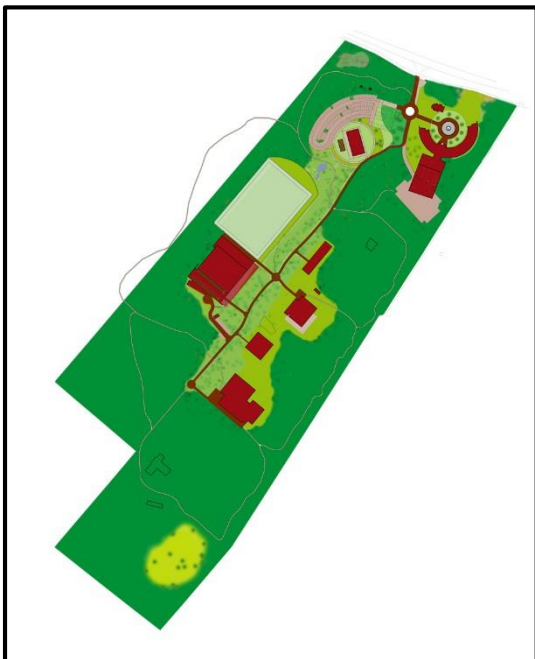
1. sloop van de beheerderswoning
2. sloop van het seminargebouw en opslagschuur
3. sloop van het bondshotel

Bouwen nieuwe bouwwerken

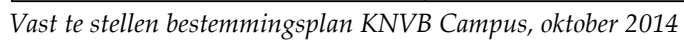
4. uitbreiding bondskantoor
5. uitbreiding sporthal
6. nieuwe parkeerplaats

Maatregelen van grond, begroeiing en beheer

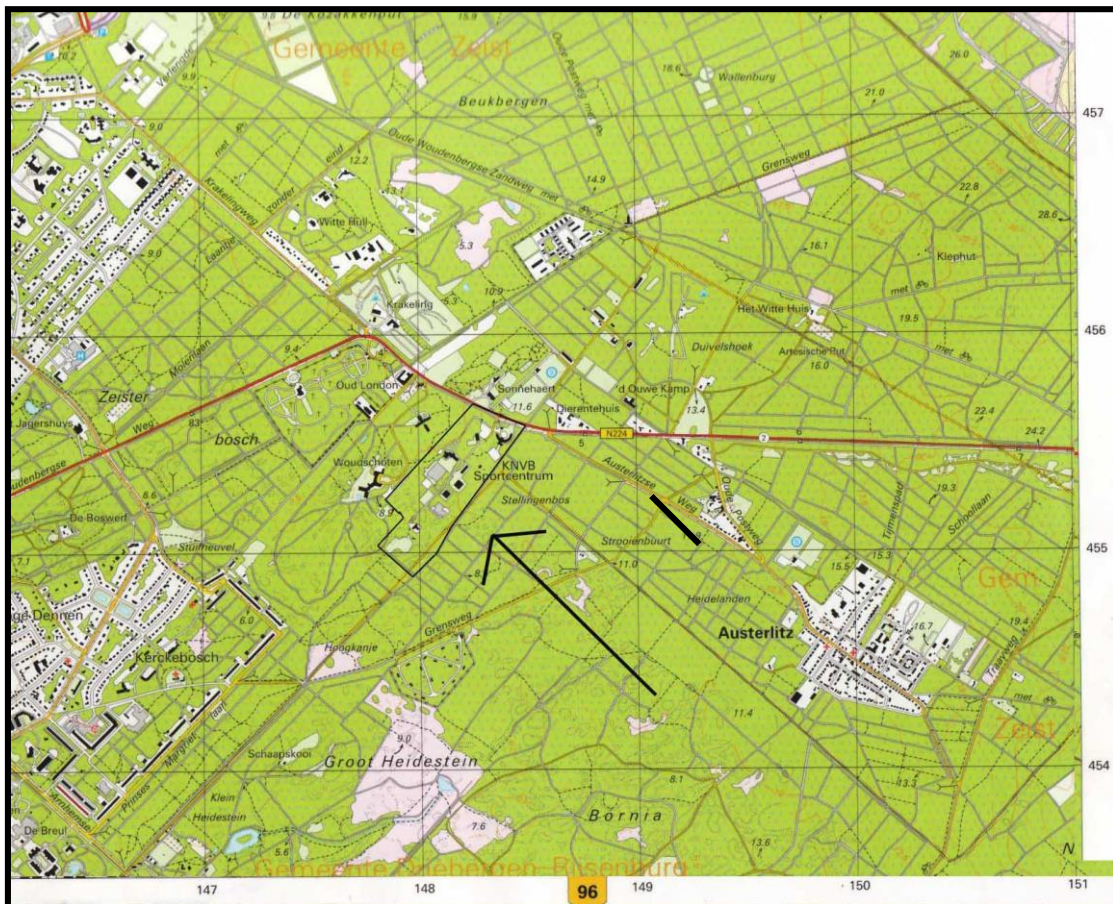
7. velling van bos t.b.v. speelveld, pad en parkeerplaats
8. opzetten depots 1/6 voor strooisel en humusrijke grond
9. afvoeren strooisellaag uit bos naar depot 1/6
10. Concentreren strooisel, hout en houtsnippers in depot 3
11. verwijderen strooisel van nieuwe pad
12. opzetten depots 2, 3, 4 en 5 voor humusarme grond
13. graven bouwputten nieuwe speelveld en parkeerterrein
14. verwerken, afgraven en afvoeren materiaal uit depots
15. aanleg nieuw bos
16. ontwikkelen nieuwe natuur
17. overig herstel kwaliteit bestaande natuur



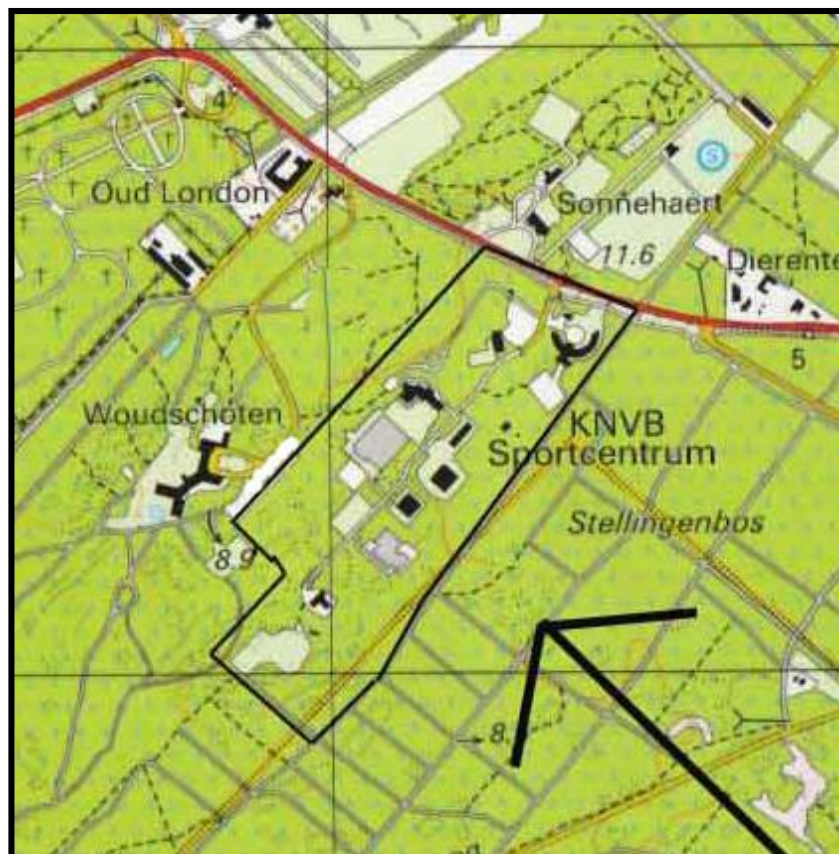
De maatregelen zijn een uitvoering van het plan
KNVB Campus 2014



C. De locatie



*Topografische kaart
met KNVB terrein
ten oosten van Zeist*



D. Wijze van uitvoering

Slopen van panden

1. Sloop beheerderswoning

De beheerderswoning is ongeschikt voor vleermuizen en broedvogels, omdat er geen kieren zijn. Het kan op elk moment zonder nadelige gevolgen voor fauna gesloopt worden. Het dient echter gesloopt te worden voordat het bos achter het sporthotel geveld wordt, in verband met de functie van strooiseldepot 1.

Met de sloop verdwijnt een huis met erf en bijbehorende activiteiten in het bos op het KNVB terrein op geringe afstand van het te vellen bos achter het sporthotel. Dieren en planten die verdwijnen in het te vellen bos, kunnen bij de verdwenen beheerderswoning een nieuwe plek vinden.

Sloop is daarom z.s.m. gewenst, maar in ieder geval voor het vellen van het bos. Op de plek van de beheerderswoning wordt een strooiseldepot ingericht. Gedurende de ontwikkelingsfase van de sportcampus, kunnen soorten van ruigte en bosranden zich hier ontwikkelen.

2. Sloop van het seminargebouw met de houten opslagschuur

Het seminargebouw is zeer geschikt voor vleermuizen en broedvogels, als gevolg van de open ruimte tussen gevel en gevelplaten van enkele centimeters en de rustige ligging in open bos. Er zijn echter nooit verblijfplaatsen van vogels of vleermuizen gevonden. De sloop kan daarom gedurende het hele jaar plaatsvinden.

3. Slopen bestaande bondshotel

Het oude hotel heeft grote holtes langs de gevel, die geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. Deze worden ook als zodanig gebruikt door de Gewone dwergvleermuis. Het slopen kan daarom niet beginnen tussen 15 november en 15 februari (winterslaap gewone dwergvleermuizen) en ook niet tussen 1 mei en 1 oktober (voortplanting en paring Gewone dwergvleermuis).

Het slopen van het oude hotel start met het ongeschikt maken ("strippen") voor vleermuizen na afloop van de kwetsbare perioden. Dit bestaat uit het openen van de gevelkasten, zodat deze licht en luchtig worden en onaantrekkelijk voor vleermuizen. Aanwezige dieren krijgen twee weken de tijd om het gebouw te verlaten en gebruik te gaan maken van de aangeboden alternatieve verblijfplaatsen in de naburige sporthal (zie 17).

Na twee weken wordt met het echte slopen begonnen. Niet langer wachten om te voorkomen dat vogels of vleermuizen het pand gaan gebruiken.

Bouwen nieuwe bouwwerken

4. Uitbreiden bondskantoor

Het bondskantoor is qua ligging en bouwtechniek minder geschikt als vleermuisverblijfplaats. Door de bouw worden daarom geen vleermuisverblijfplaatsen vernietigd of verstoord. Tijdens de bouw grenst er geen bos meer aan de bouwplaats. Er gelden daarom geen beperkingen aan de bouwperiode.

5. Uitbreiden sporthal

Het souterrain aan de oostzijde wordt uitgebreid. Dit is niet geschikt als vleermuisverblijfplaats, omdat het bouwwerk niet hoger dan 2 m boven maaiveld komt. Direct aan de sporthal grenst bos. I.v.m. mogelijke broedvogels wordt de start van de bouw beperkt tot 1 augustus – half maart. Na de start kan de bouw vervolgd worden.

6. Bouwen nieuwe parkeerplaats

De parkeerplaats wordt deels op maaiveld aangelegd. In dit deel worden verspreid tussen de verharding bomen geplant.

Een ander deel wordt uitgevoerd als kelder met daktuin.

De bouwplaats wordt afgeschermd met een reptielenscherm, zodat er geen reptielen in het werk kunnen komen. Direct aan de parkeerplaats grenst bos. I.v.m. met mogelijke broedvogels wordt de start van de aanleg beperkt tot 1 augustus – half maart. Na de start kan de aanleg vervolgd worden.

Maatregelen van grond, begroeiing en beheer

7. Vellen bos tbv parkeerplaats, nieuw pad, speelveld, uitbreiding sporthal en bondskantoor.

Er dient voorkomen te worden dat door het vellen boombewonende dieren onnodig gestoord worden.

Er zijn geen holten in de bomen die geveld worden. Winter slapende vleermuizen zijn daarom niet te verwachten. Ook permanente nesten van holenbroeders zijn er niet. Vanaf half maart zullen er zeker enkele vogels in de bomen broeden. Vanaf half maart tot 1 augustus kan er daarom niet gekapt worden.

Vellen betekent tegenwoordig zware bodemverstoring (harvesters). Dit kan tussen 1 november en half februari vernietiging van overwinterende dieren in de bodem opleveren.

Vanwege vogels en reptielen gebeurt vellen daarom bij voorkeur **tussen half februari en half maart en tussen 1 augustus en 1 november..**

8. Opzetten depots 1 en 6 voor humusrijke grond en strooisel

De humusrijke bovengrond en strooisel worden apart van humusarm zand in depot gezet. Zo wordt voorkomen dat roergrond ontstaat, die voor natuurontwikkeling hier geen waarde heeft. Humusrijke grond wordt toegepast als afdeklaag in beoogde nieuwe bossituaties of afgevoerd uit het plangebied.

Geschikte depotplaatsen zijn:

- 1: het erf van de gesloopte beheerderswoning (voor humusrijk materiaal)
- 6: grasveld bij sporthotel (voor humusrijk materiaal)

In dit deel van het terrein kan alleen de hazelworm voorkomen. Het opzetten wordt beperkt tot de actieve periode van deze soort (maart – oktober)

9. Afvoeren strooisellaag uit gevelde bos naar depot 1 en 6.

Mogelijk komen er ter plaatse van de bouwputten hazelwormen voor.

De bestaande situatie is ouder bos. Dit is vooral geschikt voor de hazelworm. Deze komt in de omgeving voor. Andere reptielen zijn niet te verwachten.

Na het vellen van het bos zal de strooisellaag verwijderd moeten worden om het te ontgraven terrein ongeschikt te maken voor de hazelworm. Dit kan het beste gebeuren als de dieren mobiel zijn (maart – oktober). Gekoppeld aan het vellen van het bos (aug. – sept. en febr.- maart) is half maart tot half oktober geschikt. Het strooisel mag niet in de winterperiode van de hazelworm (1 nov – 1 maart) verwijderd worden.

Het afgevoerde strooisel dient in een niet te dikke laag naast bestaand bos in depot gezet te worden, zodat de dieren weg kunnen kruipen. Depot 1 en 6 zijn daarvoor geschikt. Deze liggen te midden van oud loofbos.

10. Concentreren strooisel, hout en houtsnippers in depot 3

Dit bestaande depot ligt midden in een arm zandgebied. Het depot is jarenlang gebruikt om humusrijk materiaal en snoeiresten op te slaan. Verdere aanvoer van humus en voedselrijke grond is hier ongewenst. Het aanwezige materiaal wordt bijeengezet, zodat het afgevoerd kan worden en er ruimte komt voor opslag van humusarm zand uit de bouwputten en ontwikkeling van schraalland. In verband met mogelijk voorkomen van de zandhagedis in het zuiden kan dit alleen in maart-april en september-oktober.

11. Verwijderen strooisel van tracé nieuw pad

In de strooisellaag van het bos kunnen in het zuiden zandhagedissen aanwezig zijn. De beste werkperiodes zijn daarom maart- april en september- oktober, twee perioden dat reptielen zich niet voortplanten en wel mobiel zijn.

Het strooisel wordt terzijde in het bos verspreid, zodat aanwezige dieren kunnen weggkomen in hun eigen leefgebied. Aansluitend kan het schelpenpad aangelegd worden.

12. Opzetten gronddepots 2,3, 4 en 5 voor humusarm zand

Er komt mogelijk meer grond vrij dan afgezet kan worden.

De humusarme ondergrond wordt apart in depot gezet. Zo wordt voorkomen dat er roergrond ontstaat, die een lage natuurwaarde oplevert bij hergebruik in natuurontwikkeling. Humusarme grond kan in beoogde schraallandsituaties toegepast worden en voor het maken van kunstmatig reliëf.

Geschikte depotplaatsen zijn:

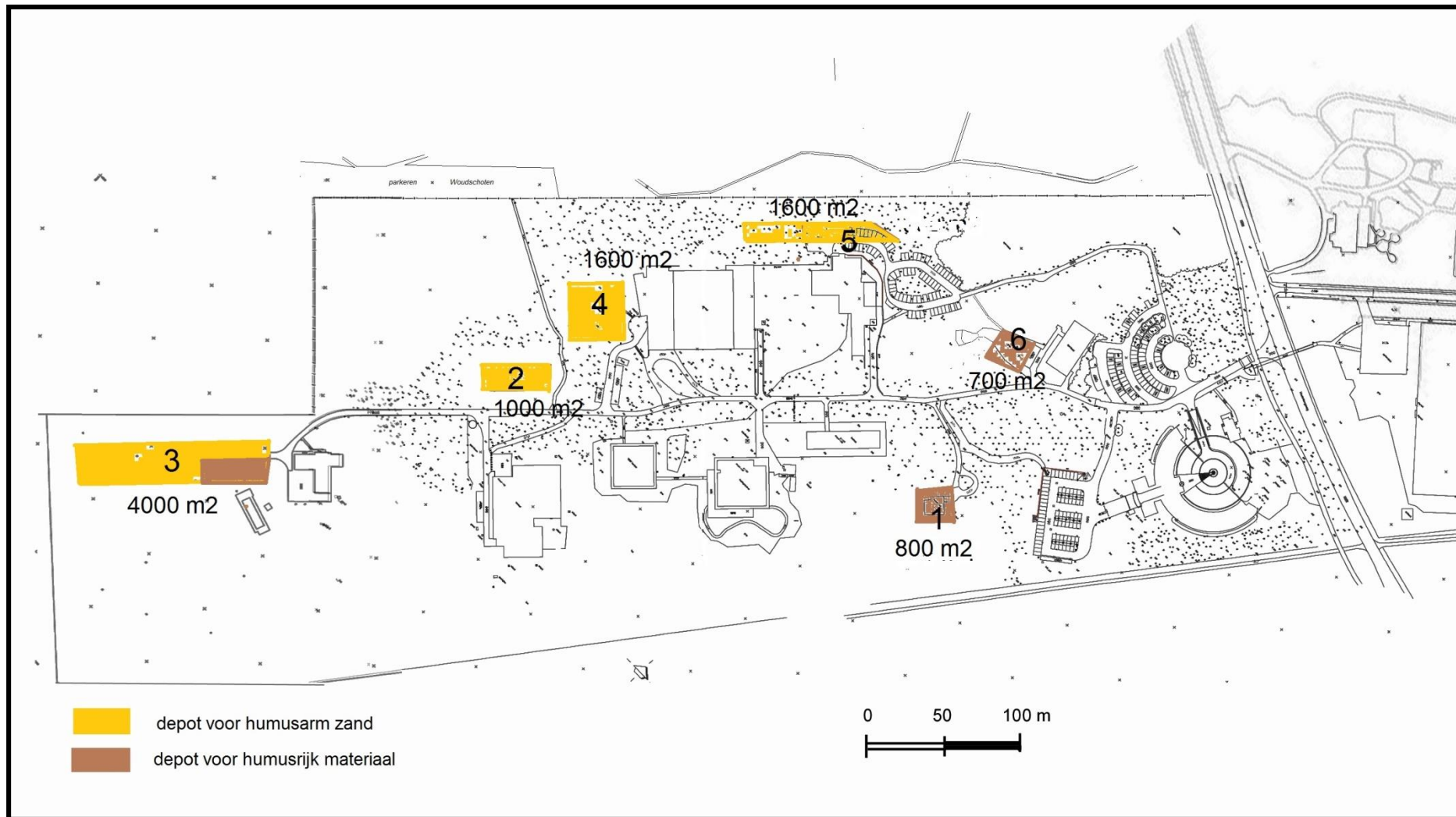
- 2: het grasveld tegenover het KNZB zwembad (voor humusarme ondergrond)
- 3: het bestaande beheer-depot in het zuiden (voor humusarme ondergrond).
- 4: het huidige tennisveld (voor humusarme ondergrond)
- 5: parkeerterrein achter bondshotel (voor humusarm materiaal)

Inrichting van deze depots moet gebeuren in maart-april of in sept – okt, omdat in dit gebied mogelijk de zandhagedis voorkomt. Deze soort overwintert tussen 1 nov en 1 maart en legt eieren tussen 1 mei en 1 sept. Na het opruimen van de depots worden zij alle als natuur ingericht.

13. Ontgraven bouwputten parkeerplaats en speelveld, uitbreiding sporthal en bondskantoor

De bouwputten kunnen direct volgend op de strooiselverwijdering uitgegraven worden, zonder dat dit negatieve gevolgen heeft. Om negatieve effecten op de depotplaatsen te voorkomen (Zandhagedis) dient dit plaats te vinden in de perioden september-oktober of maart-april.

De kans bestaat dat er hazelwormen de bouwput van het speelveld of van de parkeerplaats inlopen. Dit zal worden voorkomen door het plaatsen van een 30 cm hoog scherm langs de westzijde van de bouwputten..



Depots voor diverse grondsoorten

14. Verwerken, afgraven en afvoeren depots

Het humusarme zand in de depots 2, 3, 4 en 5 wordt afgevoerd en of deels verwerkt tot een natuurlijk reliëf met een max. hoogteverschil van 2 m.

Het strooisel in depot 6 wordt afgevoerd. In depot 1 wordt een groot deel afgevoerd en een klein deel ter plaatse verwerkt in het nieuw te planten bos. Er is hier geen reliëf.

Omdat de depots mogelijk enkele jaren gelegen hebben (voor de duur van de aanlegfase) en een zeer geschikt biotoop zijn geworden voor dieren en planten, moeten bij het verwerken en afgraven ervan kwetsbare perioden van deze soorten in acht genomen worden. Een zekere geschikte werkperiode, waarbij alle mogelijk te vestigen soorten ontzien worden is **september-oktober**. Daarna is **maart** het meest geschikt. Deze perioden gelden ook voor het afvoeren of ter plaatse verwerken van overtollige grond uit de depots. De depots van humusarm zand (2,3,4, 5) mogen niet afgevoerd, aangevuld of heringericht worden van mei tot september en van november tot maart in verband met mogelijk voorkomen van de zandhagedis. Depots van humusrijk materiaal (1,6) mogen niet van november tot maart verwerkt worden i.v.m. mogelijk voorkomen van de hazelworm.

Hieronder volgt een onderbouwing van geschikte perioden.

De depots zijn voor de volgende beschermde soorten, die ook in de ruimere omgeving voorkomen, een geschikt biotoop.

Soort	beschermingstabel Flora en faunawet	kwetsbare perioden voortplanting / winter		mogelijke werkperioden
Levendbarende hagedis	2	--	/ okt – mrt	mrt - okt
Zandhagedis	3	mei – aug	/ nov- mrt	sept-okt/mrt- apr
Hazelworm	3	---	/ okt – mrt	mrt - okt
Vogels van zand en heide	3	apr – aug	/ ---	sept - mrt
Jeneverbes	2	geen	/ geen	gehele jaar

De meeste reptielen zijn in winterslaap tussen oktober en maart. Zij zijn dan weerloos. Levendbarende hagedis en Hazelworm dragen de eieren in hun lichaam mee en zijn daardoor minder kwetsbaar. Voor deze soorten kan tussen maart en oktober gegraven worden. Alleen de Zandhagedis legt eieren in holletjes, die pas na twee maanden uitkomen. De eieren zijn erg kwetsbaar. In de zomer (mei – augustus) kan daarom niet gegraven worden als de Zandhagedis voorkomt.

Diverse vogels van open natuur broeden vanaf maart. In nazomer en herfst is voor hen de broedtijd voorbij.

Jonge jeneverbes zal voor het afgraven geïnventariseerd worden. Aangetroffen planten worden verplaatst en in nieuwe open natuur in het zuiden (heide, schraalland of kaal zand) terug geplant.

15. Aanleg nieuw bos

- Aanplant van inheems bos (grove den, eik, beuk) op de plaats van de beheerderswoning, na afbouwen van depot 1. Ter plaatse toepassen van overblijvend strooisel uit depot.
- Aanplant van inheems droog bos (grove den, eik, berk) op plaats van depot 2, 4 en 5, na aanbrengen van reliëf. Geen strooisel aanvoeren.

De beste tijd voor het planten van jong bos is het najaar, zolang het niet vriest.

Aangeplant bos in het voorjaar heeft in de daaropvolgende zomer vaak te leiden van droogte.

16. Ontwikkelen nieuwe natuur

- Ontwikkelen schraalgrasland en kruidenrijk grasland op taluds van het verdiepte nieuwe speelveld
- Ontwikkelen kruidenrijke zoom langs running track
- Ontwikkeling van heide, schraalgrasland en kaal zand op de plaats van het gesloopte seminargebouw, de opslagschuur en na afbouwen van depot 3. Met overblijvend geel zand kan reliëf gemaakt worden (duinen tot enkele meters hoog). Rond het gesloopte seminargebouw en de schuur kunnen enkele verspreide bomen geveld worden om aanleg van het gewenste reliëf mogelijk te maken. Het in te richten terrein heeft geen rechte grenzen, maar moet ter plaatse bepaald worden.

17. Overig herstel kwaliteit bestaande natuur

De volgende maatregelen verhogen de kwaliteit van leefgebied van soorten:

- Verwijderen/verminderen verlichting langs bospad naar Woudschoten ten zuiden van de tennisbanen (bij depot 2). Door dit pad recht te trekken, kan met minder verlichting volstaan worden (max 50%). Dit is gunstig voor nacht actieve dieren. Ook de corridor tussen Woudschoten en KNVB wordt hierdoor minder verstoord.
- Verwijderen verharding en nutsleidingen van de weg ten zuiden van het zwembad.
- Bij de sporthal worden holle ruimten toegankelijk gemaakt voor vleermuizen. De sporthal ligt half in bos en is daardoor geschikt als verblijfplaats. Deze sporthal ligt ook het dichtst bij het gesloopte bondshotel, waarin regelmatig een kleine groep Gewone dwergvleermuizen verblijft. Holle ruimten dienen op tenminste 2 m hoogte openingen te hebben van 1 cm doorsnede (voor gewone dwergvleermuis). Voor het maken van invliegopeningen hebben de westelijke en oostelijke zijgevel de voorkeur, omdat deze direct aan bos/bomen grenzen. Deze vervangende verblijfplaatsen worden z.s.m. aangelegd, zodat de vleermuizen voor de sloop van het bondshotel de nieuwe verblijfplaatsen al kunnen verkennen.

E. Doel en belang van de ingreep.

Het doel van het plan is om een officieel speelveld op het KNVB terrein in te passen in de bestaande natuurwaarden en bestaande architectonische waarden.

F. Planning van de ingreep

De planning wordt weergegeven in een "Activiteitschema".

Activiteitschema

Ingreep	j	f	f	m	m	a	m	j	j	a	s	o	n	n	d
1 sloop beh, woning	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2 sloop seminargeb.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3a strippen bondshotel			x										X		
3b start sloop bondshotel				x										x	
4 start bouw kantoor	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5 start aanbouw sporthal	x	x	x	X						x	x	x	x	x	x
6 start aanleg parkeerpl.	x	x	x	x						x	x	x	x	x	x
7 vellen bossen			x	x						x	x	x			
8 opzetten strooiseldepots				x	x	x	x	x	x	x	x	x			
9 verwijderen strooisel				x	x	x	x	x	x	x	x	x			
10 opruimen depot 3				x	x	x					x	x			
11 verwijd. strooisel pad				x	x	x					x	x			
12 opzetten zanddepots				x	x	x					x	x			
13 afgraven bouwputten				x	x	x					x	x			
14 opruimen depots				x	x						x	x			
15 aanleg nieuw bos	x	x	x	x	x						x	x	x	x	x
16 nieuwe natuur				x	x	x					x	x			
17 nieuwe vleermuisloc.	x	x								x	x	x	x	x	x

X uitvoering mogelijk

G. Deskundige

Ir. C.P.M. Zoon, ecoloog

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60

7738 PB Witharen

info@zoon-ecologie.nl

06-22682040

H. Korte termijn effecten

Op de korte termijn gaan tijdelijke paarplaatsen van vleermuizen rondom de gebouwen verloren. Een niet-permanente zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het bondshotel gaat verloren. Ook gaan de potentiële verblijfplaatsen van broedvogels verloren in het te vellen bos.

Na het inrichten van de depots 2,3,4 en 5 ontstaat direct een zeer geschikt leefgebied voor diverse soorten reptielen.

Ter plaatse van de nieuwe bospercelen (2, 4, en 5) ontstaat direct broedgebied voor heidevogels in de jonge aanplant.

Er zijn ook direct al alternatieven in de sporthal voor de verloren vleermuisverblijfplaats in het bondshotel.

Door de aanleg van de nieuwe running track neemt op korte termijn de verstoring in het terrein toe. Het gehele zuiden wordt echter rustiger, omdat daar gebouwen en activiteiten verdwijnen en geen running track aangelegd wordt.

I. Lange termijn effecten

Voor flora en fauna van schraalland zal het aantal stapstenen in het gebied toenemen door de ontwikkeling van schraalland op de taluds naar het verdiepte speelveld en het aangrenzende nieuwe duin. De kwaliteit van het leefgebied voor deze flora en fauna zal echter vooral toenemen door ontwikkelen van heide, schraalland en stuifzand rond het voormalige seminargebouw en op het depot 3 in het zuiden.

Door aanleg van het bos op de tennisbaan en herstel van het beschadigde bos ten westen van het huidige bondshotel, ontstaat er een minder gestoord en robuuster bosgebied langs de westkant van het KNVB terrein. Dit zal gunstig zijn voor soorten als de boommarter, het ree en de hazelworm.

Maatregelen zoals verwijderen van verharding en verlichting zal leiden tot meer rust in de bos – en natuurgebieden.

J. Verantwoording van de effectstudie

De effectstudie wordt weergegeven in de volgende rapporten:

Zoon Ecologie, 2014. Natuurtoets KNVB Campus.

Zoon Ecologie, 2013. Gevolgen voor de natuur van nieuw sportveld, uitbreiding bondskantoor en bosroute, op het KNVB complex in Zeist

K. Vergunningen.

De ingreep is een uitwerking van het bestemmingsplan KNVB Campus 2014.

Benodigde omgevingsvergunning(en) wordt aangevraagd bij de gemeente Zeist.

Goedkeuring van het activiteitenplan in het kader van de flora – en Faunawet dient afgegeven te worden door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Omdat het uitvoering betreft van een goedgekeurd bestemmingsplan, is een kapmelding in het kader van de Boswet niet vereist.

Er zal wel een kapvergunning van de gemeente gevraagd worden voor die bomen waarvoor in 2010 nog geen kapvergunning afgegeven was.

L. Huidig gebruik.

Depot 1 is de beheerderswoning en wordt momenteel tijdelijk bewoond

Depot 2 heeft de functie recreatief grasland.

Depot 3 is op dit moment het depot voor snoeihout, houtsnippers en blad.

Depot 4 heeft de functie van tennisbaan (gravel).

Depot 5 heeft de functie van halfverhard parkeerterrein

Depot 6 heeft de functie van recreatief grasland

Het seminargebouw fungeert tot het moment van sloop als slaapgelegenheid. De schuur wordt gebruikt als opslagplaats.

Een deel van het nieuwe verdiepte speelveld heeft ook nu al die functie (gazon). Een deel heeft nu de functie bondshotel, er is parkeren onder bomen en een klein deel is bos.

Het grootste deel van de nieuwe parkeerplaats heeft nu de functie bos. Een kleiner deel heeft nu de functie parkeren op halfverharding onder bomen en een klinkerweg.

De uitbreiding van het bondskantoor heeft nu voor een klein deel de functie natuur en grotendeels de functie van verdiepte parkeerplaats.

M. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden

Het plangebied is onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. Er zijn geen beschermde gebieden op basis van de habitatrichtlijn of vogelrichtlijn in de omgeving.

N. Beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied

De aanwezigheid van beschermde soorten in het plan gebied wordt beschreven in de natuurtoets.

O. Beschrijving van de wijze van verzamelen van verspreidingsinformatie

De verspreidingsinformatie is verzameld door veldonderzoek en wordt beschreven in de natuurtoets.

P. Maatregelen om schade aan soorten te voorkomen of te verminderen.

Maatregelen worden genoemd bij de wijze van uitvoeren.

Van belang is het geschikt maken van de sporthal voor dwergvleermuizen. Hiervoor dienen holle ruimtes bereikbaar gemaakt te worden, voordat de vleermuizen uit de winterslaap komen. Bij voorkeur in de zomer voor de sloop van het bondshotel, zodat de vleermuizen voor de winter de nieuwe ruimtes nog kunnen verkennen.

Bij de bouwputten van de parkeerplaats en het speelveld is het van belang dat er langs de westkant een reptielenscherm komt om te voorkomen dat dieren het werk inlopen.

Q. Herstel van onvermijdelijke schade

Onvermijdelijke schade is het verdwijnen van 1,04 ha middeloud bos. Dit wordt hersteld door aanleg van 1,07 ha nieuw bos/natuur op het KNVB terrein.

R. Tijdstip en plaats van mitigerende maatregelen.

Zie F. Planning en het Activiteitschema.

S. Alternatieven en reden waarom deze niet gebruikt worden

De basis van het plan ligt in de volgende visie:

“KNVB Campus is de plek waar men samenwerkt aan het Nederlandse voetbal, door kennisontwikkeling, opleiding, training en performance” (KNVB Campus. Verslag Projectgroep Nationaal Voetbal Centrum, 2013).

Voetbal dient daarom centraal op het terrein aanwezig te zijn.

Er zijn meerdere alternatieven onderzocht voor een speelveld op het terrein (Zoon Ecology, 2013). Het huidige plan kwam als meest natuurvriendelijk uit de toets. Alle andere alternatieven voor een speelveld gingen ten koste van meer natuur.

T. Beschrijving van het zorgvuldig handelen

Voor, tijdens en na de werkzaamheden wordt, indien nodig, de aanwezigheid en toestand van beschermde soorten door een deskundige beoordeeld.

Als beschermde soorten worden aangetroffen tijdens het werk wordt het werk daarop aangepast.

U. Beschrijving van dwingende redenen van openbaar belang.

Onderstaand in een extract uit het bestemmingsplan d.d. 16 februari 2010. Dit geeft meer inzicht in de achtergrond van de activiteiten:

“Voetbal is in Nederland onbetwist sport nummer 1. De afgelopen jaren hebben laten zien dat het Nederlandse voetbal uitzonderlijk populair is en een aansprekende reputatie heeft. Letterlijk half Nederland zit voor de buis als het Nederlands Elftal speelt en bijna 1,1 miljoen Nederlanders zijn lid van de KNVB en spelen in georganiseerd verband voetbal bij 3.700 verenigingen. Ook de typisch Nederlandse benadering van het opleiden en coachen heeft zijn vruchten afgeworpen. De KNVB Academie is succesvol en geniet internationaal aanzien. Alle bij de 'bedrijfstak' voetbal betrokken instanties hebben een aandeel in dit succes. Betaalde voetbalorganisaties, overheden, voetbalverenigingen, maar zeker ook de KNVB hebben hierin een belangrijke rol gespeeld.

Om deze rol nader uit te bouwen en structureel het succes van het voetbal in Nederland te kunnen blijven ontwikkelen heeft de KNVB de ambitie om kennis en kunde op het gebied van trainen, ontwikkelen, opleiden, coachen en managen van voetbal te verzamelen in Zeist en te voorzien van de best mogelijke accommodaties.

Het is hierbij de ambitie van de KNVB om het Nationaal Sportcentrum Zeist te ontwikkelen tot een Nationaal Voetbal Centrum, waar faciliteiten geboden worden om topsport te kunnen bedrijven en expertise op het gebied van trainen, begeleiden, maar ook het managen van voetbal te bundelen. Dit door het revitaliseren en ontwikkelen van de huidige faciliteiten in Zeist, door hier aanzienlijk in te investeren. Het doel is in Zeist te kunnen beschikken over een 'center of excellence': het 'Nationaal Topsportcentrum Voetbal'. Hierbij staan voetbalfaciliteiten ten dienst van de professionele en amateurvoetballer.